

آذربایجان

دوره پنجم شماره ۱۳۱ تیر ۱۳۹۶

ناشر افکارفرقه دمکرات آذربایجان

آذربایجان دلی، آنا دلی حسن ایلدیریم (مقاله اختصار لانییدیر)

دیل اجتماعی بیر
وارلیق دیر. انسانلار،
دیل واسطهسی ایله
بیر - بیرلرینی آنلاییر،
باشا دوشور. بو باخیمدان

دیل، اونسیت واسطهسی، تفکور قالیبی، هم ده
دونیانی درک انتمه آلتی دیر. باشقا بیر سوزله دئسک،
انسانلار دیل واسطهسی ایله دوشونور، فیکیرلرینی
تجسوم اندیر و باشقالاری ایله اونسیتده اولور.
دئمک، دیل انسان حیاتی نین، انسان جمعیتی نین هم
معناسی هم ده او وارلیغین انعکاسیدیر.

دیل، جمعیتین مالیدیر. جمعیت یوخدورسا، دیل ده
یوخدور. انسان جمعیتی ایله دیل بیرگه یارانیب،
بیرگه انکشاف اندیب و بوگونگو وضعیته چاتیبدیر.
انسانلارین حیات طرز، دنیا گوروشلری یالنیز
دیل واسطهسی ایله آیدین لاشا بیلر.

ادامه درص ۷

در دفاع از صلح و در حمایت از حقوق خلق های ایران!

آنچه مبارزه تمامی دموکراسی خواهان و عدالت پیشگان میهن کثیر المله ما را به هم گره می زند،
به وجود آوردن شرایط ضروری و پایدار برای همزیستی صلح آمیز همه خلق ها و به طور
همزمان بر پاکردن ساختار حکومتی ای است که به موازات وحدت ملی، خودمختاری ای
فراگیر، دموکراتیک و پیشرو را ممکن کند.
ما به تلاش های مسموم باهدف جنگ افروزی و درگیری در مرزهای غربی کشورمان "ته"
می گوئیم!

به منظور حفظ تمامیت ارضی کشور، حل عادلانه مسئله ملی ضرورتی اجتناب ناپذیر است!
بیانیه حزب کمونیست عراق درباره همپرسی در اقلیم کردستان عراق
در شرایطی که تحول های سیاسی ای پرشتاب در منطقه روی می دهند و امپریالیسم و ارتجاع
منطقه طرح هایی خطرناک به قصد تغییر جغرافیای سیاسی خاورمیانه در سر می پروراند،
هرگونه درگیری نظامی در مرزهای ایران و با هر توجیهی، تمامیت ارضی و ثبات کشور را
به مخاطره خواهد انداخت.

ادامه درص ۲

اهدای عنوان قهرمان ملی و مدال 21 آذر

کمیته مرکزی فرقه دمکرات آذربایجان به پاس مبارزات
بی امان رفیق شهید فریدون ابراهیمی در راه آزادی و
عدالت اجتماعی و احقاق حقوق خلق آذربایجان و دیگر خلق
های ساکن کشور

ادامه درص ۶

اعلامیه کمیته مرکزی فرقه دمکرات آذربایجان به مناسبت درگذشت رفیق علی دستی

رفیق علی دستی عضو کمیته مرکزی فرقه دمکرات آذربایجان
در روز 19 اردیبهشت سال 1324 (9 ماه مه 1945) در شهر
تبریز متولد شد. پدر وی رفیق نصرت دستی از افسران فرقه
دمکرات آذربایجان و فرمانده قرارگاه بود که به دلیل مبارزات
پیگیر و خستگی ناپذیرش در راه احقاق حقوق خلق آذربایجان،

به دریافت مدال 21 آذر نائل گردید. این مدال توسط سید جعفر پیشه وری صدر فرقه دمکرات
آذربایجان به او اهدا شد. پس از سرکوب خونین جنبش 21 آذر توسط ارتش شاه و فنودالهای
ارتجائی آذربایجان که با کمک امپریالیست های آمریکا و انگلیس در آذر ماه سال 1325
صورت گرفت، خانواده علی دستی به همراه هزاران خانواده دیگر مجبور به ترک وطن شدند
و در جمهوری سوسیالیستی آذربایجان پناه گرفتند.

ادامه درص ۷

ص ۱۱

فقر و بیکاری

ص ۱۲

درباره قرارداد

ص ۱۴

مریم میرزا خانی در گذشت

ص ۱۵

زبان ترکی آذربایجانی در

ص ۱۷

بانک مرکزی

شعرلر تاریخل امید و مدینه گلگون ص ۲۰

جمهوری فدرال خواست همه ملل و اقوام ایران است!

در دفاع از صلح...

طبق گزارش رسانه‌های رسمی کشور و همچنین اطلاعیه‌های سازمان‌های سیاسی، ابعاد درگیری بین نیروهای نظامی جمهوری اسلامی ایران و پیشمرگه‌ها و کادرهای حزب‌های سیاسی فعال در کردستان ایران در هفته‌های اخیر به‌طور فزاینده‌ای دامنه پیدا کرده است. همه نیروهای آزادی خواه و میهن دوست با نگرانی ناظر این درگیری‌های خطرناک نظامی هستند که می‌تواند به شعله‌ور شدن آتش جنگی تازه در مرزهای غربی کشورمان منجر شود. از سوی دیگر، اعلام برگزاری فراندوم در رابطه با اعلام استقلال "اقلیم کردستان" از جمهوری عراق از سوی مسعود بارزانی، رئیس اقلیم کردستان، برخی نگرانی‌هایی را درباره پیامدهای پیش‌بینی‌نشده و مهم سیاسی این اقدام در درون مرزهای ایران دامن زده است. به‌وجود آوردن یک کردستان مستقل، در شرایط کنونی منطقه، بر جهت‌گیری برخی نیروهای سیاسی در کردستان ایران مطمئناً تأثیری مشخص داشته و خواهد داشت. فعالیت‌هایی سازمان یافته از سوی برخی دولت‌های منطقه و حامیان بین‌المللی‌شان به‌منظور جلب حمایت نیروهای سیاسی در بخش‌های چهارگانه کردستان در سوریه، عراق، ایران و ترکیه در جهت آغاز کارزاری برای سازمان‌دهی جنبش‌هایی جدایی‌طلبانه در خاورمیانه در دو سال گذشته در جریان بوده است. این حقیقت نیز که، از هنگام "ظهور" خلق الساعه داعش در منطقه و اعلام "خلافت اسلامی" در عراق و سوریه درباره طرح‌های مورد حمایت امپریالیسم به‌منظور به‌وجود آوردن گسست در مرزهای برخی کشورهای خاورمیانه و "بالکانیزه" کردن این منطقه گمانه‌زنی‌هایی بسیار انجام شده است.

اینکه دولت ایالات متحده از ۲۰۱۴- در زیر پوشش مبارزه به‌منظور محدود و محصور کردن منطقه‌های زیر کنترل داعش- به‌طور سیستماتیک از نیروهای گرد سوریه، به‌ویژه "یگان‌های مدافع خلق" در قالب "ارتش دموکراتیک سوریه"، حمایت‌های سیاسی، مالی و تسلیحاتی کرده است، نمی‌تواند تصادفی بوده باشد. دیدار و گفتگوهای رهبران کردهای سوریه با نمایندگان دولت عربستان و همچنین با دولت امارات متحده عربی و سخنان آنان درباره آینده سوریه در ماه‌های اخیر، نمایانگر شکل‌گیری جریانی پرقدرت از طرفداران جدایی

کردستان سوریه از کشور سوریه و در مسیر تضعیف دولت مرکزی سوریه است.

این وضعیت در شرایطی در حال نضج گرفتن است که به‌دلیل موضع‌گیری‌های دولت‌های مرتجع منطقه همچون عربستان و ابوظبی در رابطه با اختلاف با دولت قطر، منطقه خلیج فارس با چالش‌های سیاسی‌ای پر دامنه روبرو است، چالش‌هایی که می‌تواند پیامدهای فاجعه‌باری برای همه کشورهای منطقه و از جمله ایران در بر داشته باشند. این واقعیت که عربستان و اسرائیل نیز به‌طور بی‌سابقه‌ای به شکل‌دهی ائتلافی قدرتمند و فعال در قبال تحولات منطقه و از جمله در رابطه با درگیری‌های سوریه و نیز همچنین اقلیم کردستان مشغول بوده‌اند، این نگرانی را که آتش درگیری‌های مرحله بعد از جرقه منطقه کردستان برخواهد خاست، تقویت می‌کند.

به برخورد‌های نظامی در کردستان خاتمه دهید!

بر چنین زمینه‌ای است که ما معتقدیم گلوله باران کردن نقاطی نزدیک مرز ایران و عراق و در منطقه‌هایی در کردستان عراق- که قرارگاه‌های نیروهای سیاسی گرد ایرانی در آن قرار دارند- به‌وسیله توپخانه رژیم جمهوری اسلامی ایران، در روز دوشنبه ۱۲ تیرماه، از رو به‌مخامت گذاشتن شرایط منطقه نشان دارد.

دولت خودمختار اقلیم کردستان عراق، روز سه‌شنبه ۱۳ تیرماه، ضمن محکوم کردن گلوله‌باران مناطق زیر کنترل خود از سوی نیروهای نظامی جمهوری اسلامی، در روز دوشنبه ۱۲ تیرماه، از احضار سرکنسول ایران در اربیل خبر داده است "تا مراتب اعتراض خود را به مقام‌های رسمی در تهران اعلام کند. این گلوله باران منطقه‌ای را هدف قرار داد که به‌گفته سایت "روداو"، محل استقرار گروه‌های مسلح مخالف رژیم ولایی حاکم در ایران است. طبق گزارش "روداو"، این گروه‌ها در اساس حزب دمکراتیک کردستان، حزب دمکراتیک کردستان ایران و حزب کومله را شامل می‌شوند.

دو هفته پیش از این هم رسانه‌ها از درگیری‌هایی مسلحانه در شهر سنجند گزارش داده بودند. دبیرخانه کمیته مرکزی حزب کومله کردستان ایران، ۳ تیرماه، در اطلاعیه‌ای اعلام کرد که "جمعی از پیشمرگان و فعالان تشکیلاتی مخفی حزب" یک

و سیاستمداران آمریکایی نیز افزایش پیدا می‌کند، نمی‌توانند نگرانی حامیان واقعی خلق‌گردد را برنیا نگیزد. اینکه چرا حزب دمکرات کردستان ایران باید به‌طور ویژه و مشخص دغدغه جلب نظر مساعد مقام‌های آمریکایی نسبت به تاکتیک‌های مبارزاتی‌اش و به‌ویژه مبارزه مسلحانه در برابر رژیم ولایتی در کشور را داشته باشد، سؤالی جدی پیش روی مدافعان حل مسئله ملی می‌گذارد. مگر نظر مساعد مقام‌های بانفوذ جناح "نئوکان"ها نسبت به مجاهدین خلق یا سلطنت‌طلب‌ها چه کمکی به موفقیت این نیروها کرده است که حالا حزب دمکرات کردستان ایران، با سابقه تاریخی مبارزاتی‌ای ترقی‌خواهانه، باید دغدغه جلب آن را داشته باشد؟

رهبران جنبش خلق‌گردد در هفت دهه گذشته، همواره شعار مبارزاتی‌شان را کسب "حقوق ملی خلق‌گردد در چهارچوب ایرانی دمکراتیک و فدرال" اعلام کرده‌اند، شعاری که، به‌طور چشمگیری بر کتیبه نشریه "کردستان" - ارگان مرکزی "حدکا" - نیز نقش شده است. کومه نیز سیاست خود را "دفاع از حق تعیین سرنوشت ضمن طرفداری از یک ایران دمکراتیک فدرال سکولار" اعلام کرده است. به‌باور ما و همچنین عمده نیروهای سیاسی ترقی‌خواه و دمکرات ایران، شعار مبارزه اصولی در حمایت از "حقوق ملی خلق‌گردد در چهارچوب ایرانی دمکراتیک و فدرال" گنجایی بسیج وسیع‌ترین همبستگی ملی و جهانی در حمایت از مبارزه بر حق خلق‌گردد در مسیر دستیابی به حقوق طبیعی‌اش را دارد. آیا درپیش گرفتن مشی مبارزه مسلحانه در شرایط کنونی کردستان، ایران و منطقه، ممکن‌ترین طریق در تأمین شرایط ضرور به‌منظور حل مسئله ملی در کردستان است؟ سؤال دیگر ما این است که بر پایه چه ارزیابی و برآوردی از شرایط مبارزاتی، رفقای‌گردد از بازگشت به از سرگرفتن مبارزه مسلحانه در کردستان - پس از سپری شدن بیش از دو دهه از کنار گذاشتن آن - دفاع کرده و تاکتیک‌های مبارزیشان را تعیین کرده‌اند؟

در دفاع از صلح و در حمایت از حقوق خلق‌های ایران! حزب توده ایران، که از ابتدای بنیان‌گذاری‌اش همواره در راه حل مسئله ملی بر مبنای رفع ستم ملی در چارچوب ایرانی

روز پیش از آن، جمعه دوم تیرماه، هدف حمله نیروهای امنیتی ایران در سنجاق قرار گرفته و سه تن از آنان در این درگیری جان باخته‌اند. پیش از آن، روابط عمومی قرارگاه حمزه سیدالشهدا سپاه پاسداران نیز با انتشار بیانیه‌یی در روز ۲ تیرماه اعلام کرده بود که در یک درگیری مسلحانه در استان کردستان عده‌یی از نیروهای‌گردد را به‌قتل رسانده است. پایگاه خبری سپاه پاسداران، به‌نقل از محمد پاکپور، فرمانده نیروی زمینی سپاه، تهدید کرده است که: "ضمن برخورد شدید با حضور و تردد احزاب مخالف ایران مراکز استقرار آنها در هر نقطه‌ای مورد هدف قرار خواهد گرفت." در همین رابطه رسانه‌های‌گردد گزارش داده‌اند که نیروهای سپاه پاسداران، در نیمه دوم خردادماه، ارتفاعات کوهستانی مهاباد و مریوان را نیز هدف "حملات توپخانه‌ای" قرار داده‌اند.

آنچه مهم است این است که، نیروهای سیاسی کردستان باید میدان مبارزه خود را با درک شرایط بفرنج منطقه و با هوشیاری باید انتخاب کنند و این حقیقت را مدنظر داشته باشند که سران سپاه پاسداران و جناح‌های تمامیت‌خواه رژیم به‌خاطر اعاده کنترل سیاسی‌شان بر کشور از شروع یک درگیری نظامی در این استان و حتی دخالت در کردستان عراق روی‌گردان نخواهند بود. گام‌های آغازین در مسیر چنین انتخابی عبارتند از: ارزیابی دقیق موازنه نیروها، درک دقیق شرایط عینی و ذهنی و توجه به درجه آمادگی مردم - نه‌فقط در کردستان بلکه در کل ایران - برای حمایت از شعارهای تاکتیکی و استراتژیک مبارزاتی و همچنین تأمل بر شرایط منطقه و جهان. ما در ارتباط با گرایش سال‌های اخیر برخی نیروهای سیاسی معتبر و شناخته‌شده کردستان به از سرگرفتن مبارزه مسلحانه نمی‌توانیم نگرانی‌مان را پنهان بداریم. مثلاً، اظهارات آقای آرش صالح، نماینده حزب دمکرات کردستان ایران (حدکا) در آمریکا، در مصاحبه او با وبسایت "کردستان میدیا" در رابطه با روند کوشش برای تغییر نظر مقام‌های آمریکایی به‌نفع جنبش خلق‌گردد و از جمله اینکه: "پیشمرگه مهم‌ترین سرمایه‌ای است که ما داریم و باید سعی در تقویت کیفی و کمی این نیرو داشته باشیم" و یا اینکه "نیروی پیشمرگه اراده آهنین خود را به دنیا نشان بدهد استقبال مقامات

در دهه‌های اخیر، حزب توده ایران بر پایه مطالعه وسیع مبارزات خلق‌های جهان در شرایطی مشابه شرایط مبارزات مردم ما و با برخوردی اصولی نخستین نیروی سیاسی چپ کشور بود که «فدرالیسم» را در حکم شکل سازمان‌دهی اداره سیاسی کشور اعلام کرد. کنگره ششم حزب توده ایران در بهمن‌ماه ۱۳۹۱، سیاست رسمی حزب در قبال خلق‌های ساکن کشور را طرفداری پیگیر و سرسختانه از یگانگی کشور بر اساس استقرار حکومتی فدرال در ایران، و تأمین حقوق کامل خلق‌های ایران در تعیین سرنوشت خویش، و برخوردار شدن از کلیه حقوق ملی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی اعلام کرده است. حزب ما معتقد است که، در این لحظه‌های تاریخی، فقط اتحاد نیروهای ملی، مترقی و دمکرات و درک عمیق این نیروها از مصالح و منافع کشور و همه خلق‌های ایران، می‌تواند توطئه‌های داخلی و خارجی را درهم شکند و تلاش‌های ارتجاع را عقیم گذارد. حزب توده ایران طرفدار تحقق حقوق فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی خلق‌های ساکن ایران بر پایه سیستمی فدرال است.

بررسی دقیق تجربه مبارزات ملی در دیگر کشورهای کثیرالممله در سراسر جهان نشان می‌دهد که راه غلبه و ریشه‌کن کردن کامل و برگشت‌ناپذیر محرومیت‌های ملی خلق‌های زیر ستم در کشوری نظیر ایران، تنها بر بستر مبارزه برای تأمین صلح، آزادی، دموکراسی و عدالت اجتماعی در سراسر کشور امکان‌پذیر است.

سیاست‌های ضد مردمی رژیم ولایت فقیه در طول سی و هشت سال گذشته در اساس هدفش سرکوب خشن و خونین حقوق خلق‌های میهن ما بوده و این سیاست‌ها همچنان ادامه دارد. مقابله با این سیاست‌های سرکوبگرانه و ضد مردمی نیازمند درک دقیق توان نیروهای مترقی و آزادی‌خواه، توجه به شرایط دشوار و پیچیده منطقه خاورمیانه و پیوند زدن مبارزه خلق‌ها با مبارزه عمومی مردم میهن ما برای طرد رژیم ولایت فقیه است. آنچه مبارزه تمامی دموکراسی‌خواهان و عدالت‌پیشگان میهن کثیرالممله ما را به هم گره می‌زند، به‌وجود آوردن شرایط ضروری و پایدار برای همزیستی صلح‌آمیز همه خلق‌ها و به‌طور هم‌زمان بر پاکردن ساختار حکومتی‌ای است که به‌موازات وحدت ملی، خودمختاری‌ای

یگانه و مستقل، پیگیرانه مبارزه کرده است، اکنون نیز با درک مسئولیت خطیر و میهنی‌اش در این راه گام برمی‌دارد و صلح و امنیت با محوریت توأمان استقلال ایران و احقاق حقوق خلق‌گرد و همه خلق‌های ساکن ایران را خواهان است. حزب ما از دهه بیست خورشیدی همواره بر این باور بوده است که یکی از معضله‌های پیش روی جنبش ملی‌دموکراتیک مردم ایران، مسئله ملی است. یعنی مسئله‌ای که، حل درست و عقلانی آن می‌تواند جامعه ما را گامی بزرگ به پیش ببرد و مانع شدن از آن می‌تواند به برپایی کانون‌های تفرقه، ناامنی و دسیسه‌چینی‌های استعماری و امپریالیستی هرچه بیشتر میدان دهد. حقیقت اینکه، سیاست‌های رژیم‌های حاکم بر کشور ما در هفت دهه اخیر، در اساس از آزادی مردم کردستان، رفع ستم ملی و تحقق حقوق طبیعی‌شان در رابطه با اداره آموزش و اشاعه فرهنگ اصیل‌گرددی ممانعت کرده است. این ممانعت‌ها به‌درستی تجاوزی بوده است به حقوق مردم کردستان. مردم کردستان اجازه نداشته‌اند از زبان‌گردی، در کنار زبان فارسی، برای تحصیلات، آموزش و حل مشکلات اداری روزمرشان استفاده کنند. استفاده از زبان مادری برای سخن، بیان و آموزش، استفاده از فرهنگ ملی در زندگی روزمره و آزاد بودن در برگزیدن ادارم‌کنندگان زندگی اجتماعی، جزء حقوق نخستین هر خلق آزادی است. حزب توده ایران، از همان نخستین روزهای موجودیتش، دفاع از این حقوق را برای همه اقلیت‌های ملی غیرفارس که در سرزمین ایران زندگی می‌کنند، بدون تردید و تزلزل در برنامه عمل سیاسی‌اش جای داده و همواره و به‌طور پیگیر از آن دفاع کرده است و دفاع می‌کند. اسناد مصوب حزب ما همواره این مهم را منعکس کرده‌اند. کمیته مرکزی حزب توده ایران، در طوفانی‌ترین شرایط سیاسی حاکم بر کشور در خردادماه ۱۳۵۸، اعلام کرد: «حزب توده ایران احترام و شناسایی این حقوق ملی، یعنی خودمختاری اداری و فرهنگی برای خلق‌های غیرفارسی‌زبان ایران را، به‌هیچ‌وجه مغایر با اصل دفاع از وحدت ملی ایران در چارچوب خدشه‌ناپذیر تمامیت ارضی کشور نمی‌داند، برعکس، احترام به حقوق ملی را، یکی از مهم‌ترین پایه‌های تأمین وحدت واقعی داوطلبانه و ملی می‌شناسد.»

اقلیم کردستان قرار داریم که تأثیری منفی بر مردم اقلیم کردستان و معیشت و زندگی آنها دارد.

از سوی دیگر، موضع ما درباره این موضوع بر پایه تعهد ما به اصل حق ملت‌ها و خلق‌ها در تعیین سرنوشت خود مطابق با شکل‌ها و فرمول‌های مشخص و با توجه به وضعیت تاریخی موجود است. فرمول «فدرالی» که در قانون اساسی عراق آمده و تضمین شده است، تجسم همین موضع مشخص ما بود. متأسفانه، به علت تأخیر و نبود اراده سیاسی برای حل‌وفصل مسائل و معضله‌های عمده، همه جنبه‌های مثبت این فرمول فدرالی به شیوه‌ای که لازم بود تأمین نشد.

در چنین زمینه‌ای است که نیروهای سیاسی اقلیم کردستان خواهان سازمان‌دهی و برگزاری همه‌پرسی شده‌اند، و فرض آن است که پرسشی که در همه‌پرسی مطرح خواهد شد، مربوط به استقلال کردستان و تشکیل کشور کردستان خواهد بود. [به گزارش خبرگزاری «باس‌نیوز» طبق بند ۳ مقررات همه‌پرسی، پرسش روی برگه‌های همه‌پرسی چنین خواهد بود: آیا می‌خواهید کردستان و مناطق کردستانی خارج از اداره حکومت اقلیم کردستان به یک دولت مستقل تبدیل شود؟]

واقعیت این است که اقلیم کردستان این حق را دارد که نظر مردمش را در این مورد جویا شود، ولی پیامدهای همه‌پرسی و برآمد آن تا حدی به موضع دولت فدرال و شیوه برخورد آن به نتیجه همه‌پرسی بستگی خواهد داشت. بنابراین، درست این است که در مورد برگزاری همه‌پرسی، با دولت فدرال تفاهم حاصل شود. موضع قدرت‌های بین‌المللی و منطقه‌ای نیز بر روی جنبه‌های گوناگون موضوع همه‌پرسی تأثیر خواهد داشت.

به نظر ما، ضرورت دارد که از هر گونه اثرگذاری منفی برگزاری همه‌پرسی بر روند حل‌وفصل چالش‌های عظیمی که کشور و به‌ویژه اقلیم کردستان با آنها روبروست، پرهیز شود. ما همچنین امیدواریم که طرف‌های غیرگرد، به دور از واکنش‌های شدید، با این تصمیم به برگزاری همه‌پرسی برخورد کنند، به‌ویژه با توجه به این موضوع که رهبری اقلیم کردستان اعلام کرده است که برگزاری همه‌پرسی، و نتیجه آن، به معنای جدایی و اعلام استقلال فوری [کردستان] نیست. رهبری اقلیم کردستان همچنین اعلام کرده است که در

فراگیر، دموکراتیک و پیشرو را ممکن کند. به موازات این، حزب توده ایران بر این باور است که وجود ستم ملی و محرومیت خلق‌ها و اقلیت‌ها و واحدهای ملی از تعیین سرنوشت و داشتن فرهنگ خود، وحدت جامعه کثیرالمله ما و بنابراین امکان حفاظت از استقلال و حاکمیت ملی را از بین می‌برد. بر این پایه، ما حل مسئله ملی را در چارچوب وطن واحد- یعنی در چارچوب حفظ تمامیت ارضی یک ایران فدرال- خواستاریم.

در برداشت حزب توده ایران از مقوله حل مسئله ملی، احترام به تمایلات و آرمان‌های مردم سراسر ایران در حق تعیین سرنوشت خود مدنظر است، یعنی حقی که در مقام اصلی دموکراتیک، رضایت حکومت‌شوندگان از حاکمیتی منتخب و برگمارده خواست دموکراتیک مردم در تمامی حیطه‌های حقوق سیاسی و مدنی و حقوق اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی را خواهان است. بر اساس این حق، مردم می‌توانند آزادانه نحوه اداره سیاسی کشور را تعیین کنند و بر منابع طبیعی کشورشان حق مشترک داشته باشند. فقط در شرایط تضمین چنین حقی است که مردم همه بخش‌های کشور گسترده و کثیرالمله ایران می‌توانند صلح و توسعه اقتصادی- اجتماعی و فرهنگی پایدار در کشور را پیگیری کنند.

بیانیه حزب کمونیست عراق درباره همه‌پرسی در اقلیم کردستان عراق

رفیق راند فهمی، دبیر کمیته مرکزی حزب کمونیست عراق، بیانیه‌ای را در مورد همه‌پرسی‌ای که قرار است به‌زودی [۳ مهر ۹۶] در اقلیم کردستان عراق برگزار شود، در اختیار خبرگزاری «باس‌نیوز» در کردستان قرار داد. متن کامل این بیانیه چنین است:

موضوع همه‌پرسی در شرایطی حساس در عراق و در اقلیم کردستان مطرح می‌شود، به‌ویژه در زمانی که جنگ با داعش تروریست در جریان است و تلاش متحد در همه عراق و میان همه اجزای آن، و نیز میان دولت فدرال و دولت اقلیم کردستان، ضرورت دارد. به‌علاوه، اکنون در شرایط اقتصادی و اجتماعی دشواری ناشی از بحران مالی و اقتصادی، و وجود معضله‌های عمده و اساسی میان دولت فدرال و دولت

مُفاد ماده ۱۴۰ باشد که مربوط به چنین ناحیه‌هایی است.
در همهٔ موارد، قانون اساسی باید شالودهٔ تنظیم رابطهٔ میان دولت فدرال و دولت اقلیم کردستان، و یافتن راحل‌هایی برای معضل‌ها و مسائل عمده از راه گفت‌وگو باشد.
بغداد، ۱۳ ژوئن ۲۰۱۷ (۲۳ خرداد ۱۳۹۶)
به نقل از «نامهٔ مردم»، شماره ۱۰۲۹، ۱۹ تیر ماه ۱۳۹۶

گفت‌وگوهای بعدی‌اش با دولت فدرال، نتیجهٔ هم‌پرسی را به مثابه خواست عمومی مردم در نظر خواهد گرفت. به این ترتیب، لازم است که همهٔ طرف‌های درگیر، در برخورد با دیدگاه‌های متفاوت در این مورد، شیوهٔ بحث و گفت‌وگو آرام و منطقی را در پیش گیرند.
در ارتباط با هم‌پرسی در ناحیه‌های مورد مناقشه [در خارج از اقلیم کردستان]، روند کار باید مطابق با قانون اساسی و

اهدای عنوان قهرمان ملی...

به مناسبت هفتادمین سالگرد شهادت رفیق فریدون ابراهیمی، کمیته مرکزی فرقه دمکرات آذربایجان با افتخار عنوان قهرمان ملی و مدال 21 آذر را به خانواده ابراهیمی ها تقدیم کرد.

و استواریش در مقابل دشمنان قسم خورده مردم تا شهادت، او را شایسته دریافت عنوان قهرمان ملی و مدال 21 آذر دانست.

آذربایجان دمکرات فرقه سی
Azərbaycan Demokrat Fırqəsi
فرقه دمکرات آذربایجان

آذربایجان دمکرات فرقه سی مرکزی کمیته سینین
قراری

آذربایجان دمکرات فرقه سی مرکزی کمیته سی یولداش فریدون ابراهیمی غنی اوغلونون شهادتینین 70 ایللیگی مناسبتی ایله قرارا آلیر:

1- آذربایجان و ایرانین دیگر خالققلاری و زحمتکشلرینین ملی حقوققلاری و عدالتلی یاشاماقی اوغروندا آمان سیز مبارزه سینه، میثیل سیز شجاعتینه و دونولمز نمونه سی کیمی شهید اولماسینا گوره ، فریدون ابراهیمی غنی اوغلونا «ملی قهرمان» آدی ورلیسین و «21 آذر» مدالی ایله تلتطیف اولونسون.

2- بو قرار و مدال «ملی قهرمان»ین عابله سینه تقدیم اولونسون.

آذربایجان دمکرات فرقه سی مرکزی کمیته سینین صدری،

واله قلی زاده
اول خرداد 1396

اعلامیه کمیته مرکزی...

او با عشق به وطن و آرزوی آن روز که بتواند در زادگاهش فردی مثمر ثمر باشد، تحصیلات ابتدایی و متوسطه را پشت سر گذاشت و در رشته پزشکی قبول شد. وی پس از فارغ التحصیلی از دانشگاه دولتی نریمان نریمانف، مشغول به کار طبابت شد و تا آخرین روز حیاتش به مردم و مخصوصا به زحمتکشان خدمت کرد.

در عین زمان رفیق علی راه پدرش را با افتخار پیمود. از همان نوجوانی به فعالیت در فرقه دمکرات آذربایجان همت گماشت و مدارج تشکیلاتی را با موفقیت پشت سر گذاشت. رفیق علی دستی در سال 1385 به عضویت کمیته مرکزی فرقه دمکرات آذربایجان انتخاب گردیده و از همین سال مسئولیت تشکیلات فرقه در شهر گنجه را به عهده گرفت و با شایستگی این وظیفه را به پیش برد.

رفیق دستی ضمن تلاش بی وقفه سیاسی و شغلی صاحب قلم نیز بود. از او صدها مقاله و چندین کتاب به یادگار مانده است. وی در عمل نشان داد رهرو صادق جنبش 21 آذر و سید جعفر پیشه‌وری بود و در این راه از هیچ کوششی دریغ نکرد.

با کمال تاسف روز هفتم تیرماه 1396 (28 ماه ژوئن 2017) رفیق علی دستی دیده بر جهان فرو بست.

کمیته مرکزی فرقه دمکرات آذربایجان در گذشت رفیق علی دستی را به خانواده محترم او و نیز همه اعضاء و هواداران فرقه دمکرات آذربایجان صمیمانه تسلیت می‌گوید.

یادش گرامی و راهش پر رهرو باد.

آذربایجان دیلی، آنا دیلی...

دوز دئییرلر کی، دیل جامعنین گوزگوسودور. دیل انله بیر میتیل‌سیز اجتماعی حادثه‌دیر کی، انسان جمعیتی‌نین اله اولونموش علمی- مدنی تجربه‌لرینی محافظه‌انده‌رک، اولناری یاشاتدییریر، انکشاف انتدییریر. دیل واسطه‌سی ایله‌دیر کی، کئچمیش نسیل‌لرین بیلدیر و تجربه‌لرینی ایندیکی نسیل منیمسه‌یب، اؤیره‌نیر و گله‌جک نسیل‌لره چاتدییرا بیلیرلر. بنله‌لیکله اجدادلار لا تۆرهم‌لر آراسیندا معنوی کۆریو یارانیر.

دیلین کمکی ایله انسانلار علم، تکنیک و باشقا مدنی ثروت‌لری اله‌انده بیلیرلر. دیلین وارلیغی ایله، مدنیت‌لر یارانیر. دیلین واسطه‌سی ایله مدنیت‌لر بوتون بشریتین مالینا چئوریلیر. یئر کورسه‌نین ملیت‌لری، مدنیت‌لری، دیل واسطه‌سی ایله بیر-بیرلری ایله علاقه‌ساختلایا بیلیرلر. علمی‌کشف‌لر، بدیعی صنعت اثرلری، فلسفی، اخلاقی نظریه‌لر و... دیل واسطه‌سی ایله دونیادا یاییلیر. بنله حال‌لاردا زمان و مکان‌لا علاقه‌دار اولراق دیلین یازیلی شکلیندن داها گنیش استفاده اولونور. جمعیتین علمی- مدنی حیاتی‌نین انکشافیندا دیل ق‌دمر باشلیجا رول اوینایان باشقا بیر اجتماعی وارلیق یوخدور.

هر بیر خالقین دیلی اونون، ملی اؤزونه مخصوص‌لوغونون تجسّمودور. او خالقین بوتون مدنی کنچمیشینی محافظه‌انده‌ن ان مهم واسطه، دیل‌دیر. پروفیسور آغاموسا آخوندوون فیکیرینجه: « دیل بیر چوخ اجتماعی حادثه‌لردن فرق‌لنیر.

دیل هنج بیر حالدا عموم بشری اولماییب؛ دیل ملی سجه‌داشییب. دیل بیر اونسیبیت واسطه‌سی، فیکیرین ایفاده واسطه‌سی کیمی‌مختلف خالق‌لارین، ملت‌لرین دیلی

کیمی‌موجوددور. هر دیلین اؤزونون سجه‌یوی خصوصیت‌لری وار.»

یئر اوزونده، چوخ ملت‌لر، خالق‌لار، قوم‌لار یاشاییر. اولنارین اؤز یوردو، مدنیتی، عادت - عنعنه‌سی اولدوغو کیمی، اؤز دیل‌لری ده واردیر. هر خالقین دوغما دیلی اونون «آنادیلی» ساییلیر. آنا دیلی، او دیل‌دیر کی، انسانلار اونولا دیل آچیر، اونولا دانیشیر، اونولا یاشاییر، اونولا اولورلر. بیزیم ده آنادیلیمیز، آذربایجان دیل‌دیر. آنامیزین بطنینده آنامیزین قانی ایله، دویغولاری ایله بیرگه دامارلاریمیزدا دولاشیب. اونون سئوگی و محبتی‌نین ایشیغیندا، بیزیم جانیمیزدا کؤک سالیب و دوغولارکن دوداق‌لاریمیزدا چیچکلنیر، لایلالارلا، نازل‌مالارلا، بوی آتیب و عؤمروموز اوزونو بئینیمیزین، اوره‌بیمیزین، ایش‌لریمیزین، آرزو و ایستک‌لریمیزین ترجمانی اولوب. دئمک بنشیک باشیندان - قبیر داشینجان دویغو و دوشونجه‌لریمیزین بوتون چالارلارینی قلیبیمیزین ان درین قات‌لاریندا گیزلنن احتراص‌لاریمیزی، هیجان و اضطراب‌لاریمیزی تجسّم و ایفاده‌اندر. آغی لارلا، اوخشاملار بیزی سون منزله‌تاپشیریر.

آکادمیک میرزه ابراهیم اوو یازیر: « هر خالقین آنا دیلی، اونون ملی وارلیغینین، معنوی عالم‌نین ایفاده‌سی‌دیر. بنله‌لیکله هر دیل بیر خالقین، ملتین وارلیغینی بیلدیرن، قورویان ان مهم عامل‌لردن بیر‌دیر. »

هر بیر خالقین، ملتین آنجاق بیر آنا دیلی واردیر. همین دیل، او خالقین و ملتین عمومی‌دیلی اولدوغو اوچون، او دیله عموم

دونانین بویوک یازیچیسی ماکسیم گورکی نین ایفادهسی ایله دئسک: «ادبیاتین اساس ماتریالی سؤزدور. بیزیم بوتون تأثیرات لاریمیزی، دوغو لاریمیزی، فیکیرلریمیزی فورمایا سالان سؤزدور».

دئمەلی: «بازیچنین ان عالی مقصدی سؤزله حیانا کنچیر، بدیعی اثرین ان یوکسک مطلبی، علوی فیکیرلری سؤزله ایفاده اولونور.»

یازیچیلار، شاعرلر و هر هانسی بیر فیکیر آدمی، قلم صاحبی یوخاریداکی کیفیتلری بیلهنمک اوچون اوز نطق مدنیتی نی انکشاف انتدیرمەلی دیر. بونون اوچون، او دیلی دریندن، هر طرفی اؤیرنمەلی و سؤزون سیرلر خزینهسینه یول تاپمالیدیر. چونکی دیلین داخلی قانونلارینی، اونون سؤز قورولوشو، سؤز بیرلشمەلری و جمله قورولوش لارینین سجهلرینی اؤیرنمە، منیمسەمەن، او دیلین گۆزلەلی یینه، ایفادهلی یینه بیلهنمک امکان سیزدیر. هر کیم بو کیفیتلری اؤیرنیر و اونلاری منیمسەبیرسە، او آدم یوکسک نطق مدنیتینه صاحب اولایبیلیر.

هر ملتین، خالقین مدنی گۆستریجی لریندن بیرى ده شفاهی - یازیلی نطق سانیلیر. نطق مدنیتی دیلین امکان لاریندان معاصر سویهده استفاده ائتمک باجاریعی دئمکدیر. دیلین گۆزلەلی یینی ایفادهلی یینی اوز دانیشیق یاخود یازیسیندا آیدین، آچیق، آخجی، موسیقیلی شکیلده عکس انتدیره بیلن هر بیر کیمسه یوکسک نطق مدنیتینه بیلهنمیش آدم اولور.

بوگون نطق مدنیتینه صاحب اولماق مدنی لیک معیارلاریندان بیرى دیر. یوکسک مدنی نطق، معاصر ادبی دیلین انکشاف ائتمیش، معیارلاری ایله سس لشن اوسلوبلاری سیستمینده بولورلاشان نطق دئمکدیر.

حۆرمەتلی عالیم، پروفسور یحیا کریموو یازیر: «کفایت قدر سؤز احتیاطینا مالک اولان، اونون معناسینی بیلن، سؤزدن یئرلی - یئرینده، دقیق معنادا استفاده ائتمەیی باجاران آدمین نطقى آیدین، جاذبەلی؛ سؤزو چوخ چئویک اولماقلا سئحیرلی بیر عالم یارادیر. دیلین دیگر واحدلری آنجاق سؤزون وارلیغی شرايطینده یارانیر.»

خالق دیلی دئییرلر. مثال اوچون بیزیم آنادیلمیز، عموم خالق دیلمیز آذربایجان دیلی دیر. بو دیل، آذربایجان خالقینین معنوی واری، و کیمیلی دیر. عموم خالق دیلی ایکی مهم قولا آیریلیر: دانیشیق دیلی و ادبی دیل. ادبی دیل عموم خالق دیلی نین ان یوکسک فورماسیدیر. داها دوغروسو ادبی معیارلارین، اوسلوبلارین واسطەسی ایله فیکیرین دقیق، آیدین، سراسست و آنلاشیلان شکیلده ایفاده اولماسینا امکان یارادیر.

ادبی دیل، عموم خالق دیلینده، سئجمه، عوض ائتمه، آلینما، ایتیرمه، معیارلاشما عملیاتلاری نتیجهسینده اوسلوبلار سیستمینه دوشور. بو عملیاتلار اجتماعی - مدنی دیشیکلرله سیخ باغلیدیر. آنجاق هر بیر اوسلوب، دیلین ملی خصوصیتلری اساسیندا قورولور، تکمیل لشدیر. آذربایجان دیلی انکشاف ائتمیش دیلیر سیراسیندا دیر. اونون دا یوکسک کئیفیته مالیک اولان ادبی دیلی واردیر.

دونیا خالقلاری ادبی دیلر واسطەسی ایله بیر - بیرلری ایله ادبی، مدنی، اجتماعی علاقه ساخلابیر و فیکیر مبادلەسینه گیریشیرلر. بو مبادلەلرده عالیملر، یازیچیلار، مطبوعات ایشچیلری و معلملرین و ... بؤیوک رولو اولور. بو ساحهده هئچ کیم خالق دیلی ایله یازچی و شاعرلر قدر باغلی اولمور. چونکی بدیعی سؤز صنعتی نین اساسی سؤز اوسته قورولور. سؤز اونلارین هم ایفاده آلتی، هم ده اثرلری نین جوهری، مایاسیدیر. اونلار سؤزه سویوق قانلی مناسبت بسلەیه بیلیرلر. سؤز شاعر - یازچی اوچون دیری و جانلی بیر وارلیق دیر. اونلار اوچون سؤز چوخ معنالی، چوخ یۆنلۆدور. اونلار سؤزو بیلیر، دوپور، لمس ائدیر، سؤزون رنگینی، عطری نی، چکی سینی سزه بیلیرلر و سؤز یارادیجیلیغیندا بو قابلیتدن اولدوقجا یئرلی - یئرینده فایدالانماغی باجارا بیلیرلر. پروفسور توفیق حاجی یئو چوخ گۆزل دئییر: «او (سؤز اوستاسی)، سؤز ماتریالی نی یونور، جیلالاییر، صنعت فاکتینا چئویریر. اونو اوسلوبی داورانیش اوچون چئویک لشدیریر، حساس لاشدیریر.

یازچی - شاعر بو استفادەتینده یارادیجیلیق فعالیتی نی موافق بدیعی - اوسلوبی ایشله برابر ان چوخ ادبی دیلین خئیرینه یۆنلیر ...»

اوزدن دیلیمیزین قورولوشو و صرف و نحوینین چئشیدلی واحدرلی ساحهسینده آراشدیرمالار آرتمیش و بیر چوخ مقاله و کتاب یازیلیمیشدیر. بو اثرلرین داشیدییی هدفلر باشقا - باشقا اولدوغو کیمی اونلارین مندرجهلری و علمی سویهلری ده مختلفدیر. مؤلفلرین علمی بیلیپیندن، مقصدیندن آسیلی اولاراق اونلارین متودلاری و آراشدیرما یوللاری و هدفلری ده آیری - آیری سجهلر داشیبیلرلار. بو یازیلارین بعضی لری علمی نطقهیی نظردن دایازدیر. بعضی لری ایسه باشقا دیلرین (عرب، فارس، ...) قایدا- قانونلاری اساسیندا دیلیمیزی اؤیرنمیه جان آتمیشلار. بو یانلیش آددیملارا باخمایاراق بیر نچه دیلچی عالیم طرفیندن دیلیمیزین قورولوش قایدالاری، او تاینن آکادئمیک اثرلریندن قایناقلاراق آکادئمیک سویهده یازیلیمیشدیر. بو عالیملرین اثرلری چوخ اونملی اولسا دا، آنجاق هله ده ایران آذربایجانیندا، آنا دیلیمیزین قورولوش قایدالارینی، علمی اساسلار اوزره، ساده شکیلده ایضاح ائدن، معاصر اؤیردیجیلیک متودلارین یولو ایله ساده، بیغجام بیر دیلله اوخوجو کوتلهلرینه آنلادان، اونلارین ایستکلرینی، احتیاجلارینی جدی صورتده اؤدهمک مقصدی ایله یازیلان، عادی اوخوجودان دوتموش نا تجربهلی قلم صاحب لرینین یارارلاناچاغی بیر اثرین یئری بوش ایدی. بو بوشلوقون دلدورولماسی آنادیلیمیز ساحهسینده چالیشانلارین قارشیسیندا دوران ان اونملی وظیفهلردن بیری ایدی.

بو گون آرتیق انادیلیمیزین دیرچلیش واختی دیر. ادبی دیلیمیزین یوکسلشی ایله ادبی - بدیعی اوسلوبلارین ایشلمه قوهسینین آرتماسی و احاطه دایره سی نین گئنیشلمه سی ایله، چئشیدلی یازی نوعلرینینده چوخالاماسی طبیعی سسلنیر. بونا اعتبارن دیلیمیزین علمی- ایشلک رولونو هر طرفلی اؤیرنمک مسئله سی اونملی بیر موضوعیا چئویریلیمیش دیر .

بوگون یاشلی قلم صاحب لریمیز سیراسینا، گنج و استعدادلی یازیچی و شاعر لرده قوشلوموشدور. بو سیرا گوندن - گونه سیخلاشیر و گوجلنیر. سون واختلار، دیلیمیزده اونلارچا رومان، حکایه لر مجموعه سی، ادبی - تنقیدی یازیلار، علمی- تنقیقی اثرلر یاییلمیشدیر. اجتماعی، تاریخی، مدنی ساحه لرین باشقا- باشقا موضوعلاریندا چوخ بیتگین و دیرلی اثرلر یازیلیمشیدیر. فولکلور نمونه لری ایله برابرکلاسیک

هرهانسسی بیر دیلی اؤیرندیکده، ایلک نوبهده اونون سؤزلرینی، جمله لرینی، داها دوغروسو لغت ترکیبلی و دیل قورولوشو قایدالارینی اؤیرنیریک. بو قایدالار ایسه او دیلین اؤزونه مخصوص دور. دیلین وارلیغینی تأمین ائدن اساس قوهه ایسه انله بو قایدا - قانونلاردان عبارت دیر.

گراماتیکا (دیل قورولوشو قایدالاری) هر شئی دن اول، بو و یا دیگر بیر دیلین صرف و نحوی، یعنی سؤزلرین سسلردن یارانماسینی، دیشمه سینی، بیرلشمه سینی، قانونا اویغون شکیلده موجود اولماسینی و فعالیت گؤسترمه سینی عکس ائتدیریر. بو معنادا گراماتیکا تمامی ایله سجهیوی خصوصیت داشیریر. یعنی او دیلین اؤزونه مخصوص مکانیزمینی عکس ائتدیریر. دیلچی لیه گیریش کتایبندا اوخوبوروق: «انسان فیکیرلرینین مادی دیل شکلینه دوشمه سی اوچون لغت ترکیبینه سؤزلرین معیین قایدا - قانونلار اوزره دیلین، «گراماتیک» قورولوشو ایله اوزلاشماسی واجب دیر. بونلار اصلینده سؤزلرین دیشمه سی، بیرلشمه سی واسطه سی ایله عمله گلیر، انله بو معنادا دیلین لغت ترکیبلی ایله اونون «گراماتیک» قورولوشو قارشیلیقلی علاقه ده اولور. محض بونا گوره ده دیل سیستمینه هر بیر دیلین بیر شئی و «گراماتیک» قورولوشون ایسه باشقا شئی اولدوغونو دوشونمک ایته سهو دیر. «گراماتیک» قورولوش انسان فیکیرلرینی نین مادی دیل جیلدینه دوشمه سینه، انسانلار آراسیندا اونسیبتین عمله گلمه سینه کومک ائدیر.»

هر بیر دیل، دانیشیق دیل سویه سیندن ادبی دیل سویه سینه یوکسلدیکجه، او دیلده یازیب- یارادان و اوخویانلاردا، او دیلین قایدا - قانونلارینی اؤیرنمه سینه جان آتیر. بو ایشده، یعنی دیلین اؤیرنیلمه و اؤیردیلمه سینه دیلچی عالیملرین کومه یی بویوک اولور. اونلار ادبی دیلین قایدا - قانونلارینی، آراییر - آراشدیریر. اونون سیستمینی، قایداسینی، نظاملاییر و علمی اساسلار اوزره تنظیم ائدیر و بو یوللا دیل لرین عمومی قانونو، هابنله عموم خالق دیل لرینی، دیل قورولوشو قایدالاری سیستمی صورتده یازیلیر.

ادبی دیلیمیزین ایشلمه دایره سی گئنیش لندیکجه، اونون اؤیرنیلمه و اؤیردیلمه موضوعسودا آنا دیلینده یازان یازچیلاریمیزی داها جدی شکیلده دوشونمیه یؤنلتمیشدیر. بو

گولندیرمه‌یه چالیشیرلار. یئنی ادبی قوه لر بیلیمدن، ادبی دیلیمیزله تانیس اولمادان، تورکیه تورکجه سینه اوز توتورلار. آنجاق بیر پارا دیرناق آراسی عالیملر بیله - بیله، شعورلو اولاراق دیلیمیزه یاماق اولان، اونی پوزغون حالا سالان سۆز و افاده لرله دولورماغا چالیشیرلار. حتی تورکیه دیلی نین صرف و نحوینی دیلیمیزده اجرا ائتمکله هانسی‌سا اویدورما تورک دیلی یاراتماغا جان آتیرلار. اولار، دیلیمیزین عادی و دوغما سۆزلرینی، سۆز بیرلشمه‌لرینی و علمی- ادبی اصطلاح لارینی تورکیه تورکجه سینده کی قارشیلیق لاری ایله عوض ائدیرلر. تورک دیلی نین سۆز قورولوشو و جمله قورولوشو قایدالارینی دیلیمیزه سوخماقلا دیلیمیزین گراماتیک قانونلارینی پوزاراق اونی تورکیه دیلی نین قویروغو، یا ان آزی بیر لهجه‌سی کیمی گۆستریمک ایسته بیرلر. البته دیلیمیز بئله یاد تأثیرلرین نتیجه‌سینده پوزقونلاشما تهلهکسی ایله قارشیلان سادامینیک کی سارسیلما یاچاق بیئه ده گونو - گوندن چیچکلنیم، زنگین‌لشیم داهادا جیلانلیب و دونیانین ان مدنی دیلیری سیراسیندا اولدوغو کیمی انکشاف ائده‌جک‌دیر.

ادبی دیلیمیزده خلل گتیرن، کوبودلوقلارین و عیجریلیکلرین باشقا بیر تظاهرده فارس و عرب سۆزلرینی، یئرسیز ایشلیدیلیمه سی دیر: دیلیمیزده فارس و عرب دیلیری نین صرف و نحوی اساسیندا سۆزبیرلشمه لری و عباره لر دوزلدیرلر و دیلیمیزین دوغما قایدا - قانون لارینی پوزاراق قوندارما و قوراما بیر دیل قوراشدیریر لار کی آدینی «دوه قوشو» دیلی قویماق اولار. چونکی بو یارامازلارین دیلینه نه فارس دیلی، نه عرب دیلی، نه ده کی آذربایجان دیلی دئمک اولار. بئله بیر دیل له اوخوجولار اوزو یاخشی تانیس‌دیرلار. بو حادثه ایسه پهلو شونویستلری نین قالینتی لارینین تۆر - تۆکونتولری ایله باغلی دیر.

بو خسته‌لیکلرین ان اساس سببلریندن بیر دیلیمیزین مکتبلرده تدریس اولونماماسی و ادبی دیلیمیزده متن‌لرین یاییلماماسی اولسادا، منجه بو حادثه اوزون ایللر اوزونو، پهلو شونویستلری نین آنا دیلیمیزین بوغازنیا جایناغینی ایلیشدیریب، اونی بوغوب، یوخ ائتمک ایسته دیکلریندن آسلی دیر.

ادبی متن‌لر، دیوان لاردا گنیش اوخوجو کوتله‌سی نین اختیارینا قویولموشدور. بو گون آنادیللی مطبوعاتیمیز دا ماراقلی بیر دورومو یاشاماق‌دیر: اولارجا اؤیرنجی درگی‌لری، بیر نئچه فصلنامه، آیلیق، هفته‌لیک دیلیمیزده نشر اولونور. مطبوعات دیلیمیزین دایره سی و نفوذو گونو - گوندن آرتیر و گوجلنیر. ادبی دیلیمیزین ایشلنمه میدانینی گنیش‌لنیر. ایندی ادبی انجمن‌لرین، محفل‌لرین جلسه لرینده، اینترنت سایتلاریندا، ویلاق لاردا، تئاتر سالونلاریندا، تلویزیون کانال لاریندا دیلیمیزین ایشلنمه وضعیتینی جدی بیر حال آلیدیر. تأسف‌لر اولسون کی بئله بیر واختدا هله ده مکتب لرده آنا دیلیمیز تدریس اولونمور، هله‌دیر کی یوزلرله ضیالی و علم آداملارینی «آنا دیلی میزین» اؤیرنیلیمه سی بارده ایستکلری جاوابلانما ییبدیر! بئله بیر حالدا ادبی دیلیمیزین اؤیرنیلیمه سی یازچیلاریمیزین قارشیسیندا دوران ان بؤیوک و جدی مسئله لرین بیریدیر. چونکی، بو دیرچلیش و یوکسلیش آنلاریندا ادبی دیلیمیزین گوجونون، زنگینلیی نین، الوان لیغی و گوزل لینی نین باش قالدیردیغی بیر واختدا، دیلیمیزده یازیب - یاردان قوه لر دیلیمیزین افاده لیک قابیلیتینه ییهنمک اوچون اونون لغت ترکیبینی، قورولوشونو، دریندن اؤیرنمه لی اولورلار. بئله حالدا اصیل ادبی - علمی متن لرله تانیس اولمادان، ایستر - ایستمز یانلیش مئیل لره توتولوب و باشقا تورک منشالی دیللره اوز توتمالی اولورلار. او دیللرین سۆزلری، سۆز بیرلشمه لری سۆز یارتما قایدالاری جمله قورما یول‌لاری (شعورلو وشوعورسوز اولاراق) بیزیم دیلده او یازچی لارین اثرلری سیماسیندا اوزونو گۆستریر.

یئنی - یئنی ادبی قولرین، قلم صاحب‌لری نین فعالیتی نین گرگینلشدییی و معاصر ادبی دیلیمیزده یازیب - اوخوما ماراغی نین آرتدیغی بیر واختدا، ادبی دیلیمیزه باشقا دیللردن سۆز و ایفاده آخیمی نین دا گولنمه‌سینه‌ده شاهد اولوروق. بو حادثه، قلم صاحب‌لری نین ادبی دیلیمیزله لازیمینجا تانیس اولمامالاری، چنشدیلی ادبی - بدیعی متن لرین الده اولماماسی و شخصی ماراقلار بئله بیر آخینا یول آچیر. البته بو آخینانین باشقا بیر سببی ده شعورلو صورتده آنا دیلیمیزی، هانسی‌سا بیر دیلین لهجه‌سی، یاخود قابیلیتییی کیمی قلمه وئرلر ایسه دیلیمیزی پوزقونلاشدیران بو آخینی،

ادبی دیلیمیزین انکشافینا مانع اولان ایرینتی لردن بیر ده ادبی دیلیمیزده افراط شکلهده یئرلیچی لیک میلی نین آرتماسی دیر، آذربایجان ادبی دیلی ایله یاخشی تانیش اولمایان، اونون کلاسیک و معاصر متن لرینی اوخومایان، یالنینز شفاهی ادبی دیل ایله محدود صورتده تانیش اولان بعضی قلم صاحب لری، یاشادیق لاری بؤلگه لری، کندلرین یئرلی سوز لرینی یازیلاریندا یئرلی - یئرسیز ایشلمه لری دیر. اولاردا ادبی دیلیمیزین دوغما و ایشلیک سوز لرینی بیلمه دن یئرلی سوز لرله دیشییرلر. بو دیشمه لر بعضان ائله گولونج اولور کی، سوز او بونوندان باشقا هنج بیر شئی اوخشامیر. آنجاق بو یوللا اولار، ادبی دیلیمیزین پوز غونلو غونا یول وئریرلر. بئله حال لار دیلی بایاغیلاشدیریر. حتی اونو پارچالانما، بؤلونمه تهلوکه سینه گتیریب چیخاردا بیلر. بئله عیجری لیکلر بو گون بو یوک اوغورلار قازاناجینا امکان یارادیر....

ادبی دیلیمیزین قارشیسیندا دوران ان جدی مانعه لردن دیر.....
منیم فیکیریمجه بو گون معاصر آذربایجان ادبی دیلی نین اویرنیمه سی بو یوک اؤنم داشییر. آنا دلیل علمی و متئودیک صورتده اویردیمه سی، دیلیمیزین دوغرو و دوزگون انکشافینا خدمت اندیر. دیلیمیزین قانونا اویقونلاری، قایدالاری علمی یوللا درین و اطرافلی شکلهده بوتون اینجه لیکلری ایله اویرنیلیرسه، ادبی دیلیمیزین، شفاهی نطقیمیزین افاده قابلیتی آرتیر، دیلیمیزین ایشلمه دایره سی گنیشلیر. اوخوجو کوتله سی نین شفاهی و یازیلی نطق مدنیتی یوکسلیر. اولار باجاریقلا، ثمره لی شکلهده دلیل افاده امکانلاریندان، سوز خزینه سیندن یارارلانیرلار. نطق لری روانلاشیر، جلب اندیجی و تأثیرلی اولور. بونلارا ادبی دیلیمیزین، بدیعی ادبیاتیمیزین بو یوک اوغورلار قازاناجینا امکان یارادیر....

فقر و بیکاری در روستای آق دره در کنار معدن های طلا

توسعه نیافتگی و فقر در روستای آق دره تکاب و روستاهای اطراف آن به وضوح به چشم می خورد و از آنجایی که ۶۰ معدن در این مناطق وجود دارد حق مطالبه گری در چارچوب قانون برای کارگران و اهالی این مناطق محفوظ است.

در کنار معدن طلای آق دره جیوه نیز که اثرات نامطلوب بر محیط زیست می گذارد تولید می شود. این در حالی است که ایران به کنواسیون منع تولید جیوه پیوسته است.

«همایون هاشمی» نماینده میاندواب، شاهین دژ و تکاب در مجلس شورای اسلامی در گفت و گو با ایلنا، به نکات زیر اشاره دارد:

– توسعه نیافتگی و فقر در روستای آق دره تکاب و روستاهای اطراف آن به وضوح به چشم می خورد و این افراد حق دارند که در این خصوص در چارچوب قانون مطالبه گری کنند.

– صناعی که هم اکنون در این روستاها فعال هستند یا زمین های روستاییان را خریده اند و با آنها را تصاحب کرده اند این در حالی است که بیکاری در این روستاها همانند سایر مناطق کشور وجود دارد.

– همانطور که گفته شد در آنجا ۶۰ معدن در حال فعالیت هستند که به علت همین فعالیت ها منابع طبیعی تخریب شده و آلودگی های محیط زیستی همچون آلودگی آب به وجود آمده که اسناد آن موجود است.

– در ۱۵ سال اخیر دولت ها سهم توسعه روستای همجوار را نپرداخته اند، این در حالی است که در این ۱۵ سال دولت ها سهم درآمدهای خود را گرفته اند از طرفی مدیران غیربومی در این مناطق حضور دارند و جمعیت کارگری از قسمت ها توسعه نیافته شهر می آیند.
– از دو معدن طلای روستای آق دره روزانه ۱۰ کیلو طلا خارج می شود و به طور متوسط ۳۰۰ کامیون سنگ ها برداشته شده را از شهر خارج می کنند. این در حالی است که شهر هنوز رنگ و بوی توسعه نیافتگی دارد و در مجموع اینها باهم در تناقض است.
– در عین حال در کنار معدن طلای آق دره جیوه نیز که اثرات نامطلوب بر محیط زیست می گذارد تولید می شود. این در حالی است که ایران به کنواسیون منع تولید جیوه پیوسته است.
– این حق قانونی نمایندگان مجلس است که مشکلات مردم را آزاده پیگیری کنند و نمی توان آنها را به سکوت واداشت از این رو مصرا نه پیگیر مطالبات اهالی روستاهای تکاب و شهرستان های همجوار هستیم.

درباره قرارداد اخیر ایران و توتال جذابیت پنهان قراردادهای نفتی

داشت و با اعمال تحریم‌های هسته‌ای همه این کمپانی‌ها یکی پس از دیگری کشور را ترک کردند.

پس از برجام و کاهش تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران، دولت حسن روحانی اولویت اصلی خود را جذب سرمایه‌گذاری خارجی به‌ویژه در بخش نفت و گاز کشور اعلام کرد. هدف دولت جذب ۲۰۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری خارجی در بخش نفت و گاز ایران در سال‌های پس از برجام بود. با هدف جذب چنین میزان هنگفتی از سرمایه‌گذاری خارجی دولت اعلام کرد که برای جذاب‌تر کردن بازار ایران برای شرکت‌های خارجی، قراردادهای بیع متقابل دولت محمد خاتمی را بازبینی خواهد کرد و مدل جدیدی را به شرکت‌های نفت و گاز پیشنهاد خواهد داد. قراردادهای جدیدی که رییس توتال به واسطه جذابیت‌شان آنها را قراردادهایی «اغواکننده» نامیده‌است.

به دلیل ناشفاف و محرمانه بودن مفاد قرارداد جدید توتال فرانسه، اظهار نظر دقیق در مورد آن در حال حاضر ناممکن است. آنچه از گفته‌های مقامات توتال به نظر می‌آید این است که دولت ایران با هدف ترغیب به سرمایه‌گذاری با وجود ریسک فزاینده بازگشت تحریم‌های آمریکا تحت ریاست جمهوری دونالد ترامپ، قراردادی متفاوت و سخاوتمندانه‌تر از قراردادهای بیع متقابل به توتال پیشنهاد داده‌است.

تغییر پایه‌ای قراردادهای نفتی ایران برای پروژه توتال اگر موقت بوده و با هدف کشاندن اروپاییان به بازار ایران و شکستن تحریم‌های آمریکا باشد، با توجه به اندازه به نسبت کوچک آن می‌تواند قابل توجه باشد. نگرانی آنجاست که قراردادی که در خفا و در پروسه‌ای غیر شفاف تنظیم شده به عنوان پلنفرمی برای قراردادهای آتی صنعت نفت و گاز کشور استفاده شود. پلنفرمی که در آن حق حاکمیت ملی ایران بر ذخایر نفت و گازش که در قانون اساسی به صراحت به آن اشاره شده خدشه‌دار و راه برای گسترش فساد و سوءاستفاده از ثروت‌های ملی کشور باز شود.

مدل‌های مختلف قراردادهای بین‌المللی نفتی

اولین قراردادهای نفت و گاز ایران پس از انقلاب با عنوان «بیع متقابل» از طرف دولت محمد خاتمی به شرکت‌های بین‌المللی نفت و گاز ارائه شد. قراردادهای بیع متقابل مدلی

دولت شاید بتواند ارائه امتیازات سخاوتمندانه به توتال فرانسه را با هدف شکستن تحریم‌های آمریکا و اندازه به نسبت کوچک قرارداد توجیه کند، اما تغییر دائمی مدل قراردادهای نفتی کشور و واگذار کردن حق حاکمیت ملی بر ذخایر زیرزمینی کشور در خفا و پنهانکاری سیاستی است که راه را برای گسترش فساد و سوءاستفاده از ثروت‌های ملی کشور باز خواهد کرد.

توتال فرانسه در راس کنسرسیومی شامل CNPC چین و پتروپارس ایران اولین قرارداد قابل توجه بخش نفت و گاز کشور پس از برجام را به ارزش ۴,۸ میلیارد دلار برای توسعه میدان گازی پارس جنوبی امضا کرد. این قرارداد مهمترین سرمایه‌گذاری خارجی است که پس از امضای برجام در کشور انجام می‌شود. سرمایه‌گذاری ناچیز خارجی پس از برجام برخلاف وعده‌های چندصد میلیارد دلاری دولت سبب شده بود که محافظه‌کاران از آن به عنوان حربه‌ای برای حمله به دولت حسن روحانی استفاده کنند. قرارداد توتال به دولت این امکان را خواهد داد که کمی از زیر فشارها بیرون آید. توتال در مورد این قرارداد به شرایط سخاوتمندانه ارائه شده از جانب طرف ایرانی اشاره کرده و اعلام کرده با توجه به این شرایط است که حاضر به قبول ریسک سرمایه‌گذاری ابتدایی یک میلیارد دلاری خود شده‌است.

پس از انقلاب ۵۷ تا دوره اول ریاست جمهوری محمد خاتمی در سال ۷۷، ایران هیچ قراردادی در زمینه نفت و گاز با شرکت‌های بین‌المللی امضا نکرد. در این سال‌ها بی‌ثباتی داخلی از یک سو و بدبینی به شرکت‌های بین‌المللی در کنار تاکید بر حق حاکمیت ملی بر منابع طبیعی مانعی بود بر سر اجازه فعالیت شرکت‌های نفت و گاز بین‌المللی در ایران. در سال ۷۷ با هدف جذب سرمایه و تکنولوژی خارجی برای توسعه منابع نفت و گاز کشور، برای اولین بار قراردادهای بیع متقابل (Buyback service contracts) به شرکت‌های خارجی ارائه شد. این قراردادها زمینه‌ساز ورود شرکت‌هایی همانند توتال فرانسه، انی ایتالیا و استات اویل نروژ به بازار عظیم نفت و گاز ایران در آن سال‌ها شد. ورود شرکت‌های بزرگ غربی نفت و گاز به ایران اما عمر کوتاهی

دادگاه‌های بین‌المللی به چالش کشیده شده و آرژانتین مجبور به پرداخت غرامت به ریپسول شد. سومین مدل قراردادهای واگذاری کامل میدین نفت/گاز هستند که در ایران قبل از ملی شدن صنعت نفت استفاده می‌شد. امروزه این قراردادها در برخی کشورهای آفریقایی همچنان استفاده می‌شوند. در این قراردادها مالکیت، کنترل و اداره میدین نفت/گاز به طور کامل به شرکت‌های بین‌المللی واگذار می‌شود. این شرکت‌ها بسته به میزان تولید خود، مقرری ثابتی را به کشور میزبان پرداخت می‌کنند. در این قراردادها کشور میزبان معمولاً کنترل ناچیزی بر منابع زیرزمینی خود دارد. این مدل از قراردادهای در کشورهای فقیر و توسعه‌نیافته در دهه‌های اخیر منجر به فساد گسترده مالی و تاراج منابع زیرزمینی شده‌است.

قراردادهای جدید نفتی ایران (IPC)

همگام با پیش بردن مذاکرات هسته‌ای، دولت یازدهم از ارائه مدل جدیدی از قراردادهای نفتی صحبت کرد که از قراردادهای بیع متقابل دولت محمد خاتمی «جذاب‌تر» خواهد بود. کمپانی‌های نفتی بین‌المللی که از موضع ضعیف دولت ایران و نیاز کشور به سرمایه و تکنولوژی خارجی برای دمیدن جانی تازه به صنعت نفت فرسوده کشور خبر داشتند اعلام کرده بودند که علاقه چندانی برای ورود به بازار پر ریسک نفت و گاز ایران تحت قراردادهای بیع متقابل ندارند. پروسه تهیه قراردادهای جدید نفتی ایران به واسطه درگیری‌های داخلی میان میان‌روهای طرفدار حسن روحانی و محافظ کاران مخالف او با مشکلات و تاخیرهای متعددی همراه بود و در نهایت در پاییز سال قبل به تایید مجلس رسید و عملیاتی شد. گفته می‌شود مدل جدید قراردادهای نفتی ایران مخلوطی از قراردادهای بیع متقابل و مشارکت در تولید است. این قراردادها به واسطه محدودیت‌های قانون اساسی ایران و تأکیدش بر حفظ حق حاکمیت ملی بر ذخایر نفت/گاز اجازه مالکیت بر منابع کشور را به شرکت‌های خارجی نمی‌دهد. اما به نظر می‌آید که برخلاف قراردادهای بیع متقابل قراردادهای جدید به گونه‌ای طراحی شده‌اند که به شرکت‌های خارجی امکان مالکیت و کنترل بخشی از ذخایر نفت/گاز کشور را برای مدت ۲۰ تا ۲۵ سال خواهد داد.

هستند برای استفاده از سرمایه و تکنولوژی کمپانی‌های بین‌المللی بدون خدشه‌دار کردن حق حاکمیت ملی بر ذخایر نفت و گاز که در قانون اساسی گروهی از کشورهای نفت‌خیز همانند ایران درج شده‌است. در قراردادهای بیع متقابل شرکت‌های نفتی مسئولیت اکتشاف و توسعه میدین نفتی و گازی را در برابر حق سرویس از پیش تعیین شده از طرف کشور میزبان به عهده می‌گیرند. در قراردادهای بیع متقابل مالکیت ذخایر نفت و گاز به شرکت‌های خارجی منتقل نشده و کنترل این میدین پس از اکتشاف و توسعه به دولت میزبان واگذار می‌شود. مالکیت و کنترل ملی منابع نفت و گاز به کشور میزبان این امکان را می‌دهد که بر اساس مصالح ملی در مورد میدین نفت و گاز و میزان تولید آنها تصمیم بگیرد. نوع دیگری از قراردادهای نفتی مرسوم، قراردادهای مشارکت در تولید (Production sharing) هستند. در قراردادهای مشارکت در تولید مالکیت میدین نفت و گاز به طور معمول بین کشور میزبان و شرکت‌های بین‌المللی تقسیم می‌شود. نقطه ضعف این قراردادها این است که به واسطه واگذاری حق تصمیم‌گیری برای اکتشاف، توسعه و اداره میدین نفت/گاز به شرکت‌های بین‌المللی حق حاکمیت ملی کشور میزبان می‌تواند خدشه‌دار شود. در قراردادهای مشارکت در تولید ریسک تضاد منافع شرکت‌های بین‌المللی و کشور میزبان در چگونگی توسعه و اداره منابع نفت/گاز وجود دارد و در کشورهای فاقد ساختار قانونی شفاف این قراردادها می‌توانند زمینه‌ساز فساد گسترده مالی شوند.

جدال دولت آرژانتین با شرکت نفتی ریپسول اسپانیا در سال ۲۰۱۲ بر سر توسعه میدین گازی این کشور نمونه‌ای از این تضاد منافع بود؛ ریپسول ارزش میدین گازی که با دولت آرژانتین در مالکیتشان شریک بود را در ترازنامه خود وارد و وام‌هایی با بهره پایین به واسطه آن دریافت کرده بود، اما از توسعه سریع این میدین سر باز می‌زد و از سرمایه خود برای توسعه میدین پرسودتر در دیگر نقاط جهان استفاده می‌کرد. این در شرایطی بود که آرژانتین به واسطه بحران انرژی، به شدت نیازمند توسعه سریع میدین خود بود. در نهایت دولت آرژانتین با ملی کردن صنعت گاز خود کنترل این میدین را دوباره به دست گرفت. ملی کردنی که از جانب ریپسول در

مهمترین قراردادهای اقتصادی کشور با کمپانی‌های خارجی از عموم مردم نیست. هدف یادداشت مخالفت پایه‌ای با سرمایه‌گذاری خارجی در صنعت نفت و گاز کشور نیست. ایران برای توسعه منابع گسترده نفت و گاز خود به گونه‌ای که ایمن و سازگار با استانداردهای زیست محیطی باشد نیاز به سرمایه‌گذاری و تکنولوژی خارجی دارد. اما همانگونه که تجربه قراردادهای بیع متقابل در رسوایی رشوه‌دهی اسنات اوپل نروژ به فرزند رئیس جمهور سابق ایران نشان داد، در فقدان ساختارهای شفاف قانونی سرمایه‌گذاری خارجی از اهداف خود منحرف شده و زمینه‌ای می‌شود برای فساد مالی و تاراج ثروت‌های کشور. این ساختارهای قانونی که مهمترین آنها قراردادهای نفتی ایران هستند باید در راستای قانون اساسی و حق کنترل و حاکمیت ملی ایران بر منابع خود باشند. عدول از این اصول با هدف نفع کوتاه مدت سیاسی و اقتصادی در میان مدت و دراز مدت می‌تواند لطمات بزرگی به منافع ملی کشور وارد آورد.

رامین مسلمیان سایت میدان

دولت شاید بتواند ارائه امتیازات سخاوتمندانه به توتال فرانسه را با هدف شکستن تحریم‌های آمریکا و اندازه به نسبت کوچک قرارداد توجیه کند، اما تغییر دائمی مدل قراردادهای نفتی کشور و واگذار کردن حق حاکمیت ملی بر ذخایر زیرزمینی کشور در خفا و پنهانکاری سیاستی است که راه را برای گسترش فساد و سوءاستفاده از ثروت‌های ملی کشور باز خواهد کرد. راه جلوگیری از کجروی و فساد در قراردادهای جدید نفت و گاز و جزییات آن، به بحث گذاشتن عمومی آن در پروسه‌های شفاف است. پروسه‌ای که هدف آن باید محافظت از مهمترین دست‌آورد ایران معاصر یعنی ملی کردن صنعت نفت و اعمال حق حاکمیت ملی بر ثروت‌های طبیعی کشور باشد. دولت ممکن است در پاسخ به چنین درخواستی به فشارهای محافظه‌کاران ایران برای برهم زدن کل فرایند اشاره کرده و حدی از مخفی‌کاری را در این زمینه ضروری بداند اما راه مقابله با محافظه‌کاران و رانت‌خواهان داخلی پنهان‌کردن

مریم میرزا خانی در گذشت

خبر کوتاه بود و کوبنده! جوان ترین دانشمند ریاضی ایران و جهان رخ در نقاب خاک کشید و ایرانیان را عزادار ساخت. ولی او حداقل از این شانس برخوردار بود که بیش از بیست سال از زندگی پربارش را به کاری مشغول شود که عاشقش بود. اقبالی که همه ایرانیان از آن برخوردار نبوده اند!

اگر در یک تقسیم بندی کلی مهاجرت را به دو نوع "جغرافیایی" و "معرفتی" تقسیم کنیم می‌توانیم مریم را جزء دسته اول به شمار آوریم. تعداد زیادی از جوانان مستعد ایرانی که به دلیل مهیا نبودن شرایط و امکانات، رفتن را بر ماندن ترجیح می‌دهند و می‌کوشند تا بعد از طی مدارج علمی ارتباط خود را همچنان با محافل آکادمیک کشور حفظ کرده و به میهن خود خدمت نمایند. مریم به روایت دکتر نجفی در جرگه این افراد به شمار می‌رفت. اینان اگرچه طعم تلخ غربت را می‌چشند ولی از این بخت برخوردارند که عاشقانه اهداف خود را در زندگی تعقیب نمایند. ولی بیش از این من سوگوار خیل عظیمی از استعدادهای ایرانی هستم که ناچارند تا به مهاجرت معرفتی دست یازند. از دانش آموزان کثیری که در نظام آموزش و

پرورش کنونی استعدادهای شان کشف نشده، مدفون می‌شود! معلمانی که به جای مطالعه، مسافرکشی می‌کنند! پزشکانی که ساخت و ساز می‌کنند! مهندسانی که نگرهانی می‌دهند! ... تا شاعران و نویسندگانی که هزینه چاپ کتابهای شان را ندارند! هنرمندانی که سفارشی کار می‌کنند! اساتیدی که از تدریس موثر محروم شده‌اند و ... همگی ناچارند تا عشق و استعداد خود را به فراموشی بسپارند و برای گذران زندگی به کاری تکراری و بی ارتباط با علاقه خود مشغول شوند. اینان همان مهاجران "معرفتی" هستند که در سطح وسیع تری جامعه را دچار خسران می‌سازند. و چقدر این روزها این چهره‌ها زیاد و آشنا هستند! امروزه همه ما به نوعی در صف این مهاجران ایستاده ایم از پیام‌های مردی در تلگرام

زبان ترکی آذربایجانی در دربار صفوی

ع. دمیرچی زاده

ترجمه: همت شهبازی

کنار همه آنها مهمترین اقدام او تشکیل یک اردوی واحد و ارتقای سطح زبان ترکی در حد زبان رسمی حکومت بود. همچنانکه تشکیل یک حکومت واحد، تاثیر مثبت بر رشد کشاورزی و صنایع گذاشت، بر تکامل فرهنگ و طرز زندگی مردم آذربایجان نیز تاثیر مثبت بخشید. از این نقطه نظر خصوصا پیشرفت شهرها دارای اهمیت است. از نقطه نظر سیاحانی که به آذربایجان آمده اند معلوم می شود که در شهر تبریز که مرکز حکومت صفویه بود، افزون بر ۲۰۰ کاروانسرا، ۷۰۰۰ مغازه و ۴۷ مدرسه وجود داشته است و در اطراف شهر باغستان های فراوانی را به عمل آورده بودند. بدین ترتیب شهر تبریز در آن دوره تبدیل به یکی از مراکز بزرگ تجاری شده بود و همزمان با آن، شهرهایی همچون گنجه، شکی، باکو، شماخی و جلفا نیز از مراکز مهم تجارت محسوب می شدند.

در این دوره، تجارت آذربایجان با کشورهای خارجی و همسایه نیز افزایش یافته با پدید آمدن راه تجاری «ولگا - خزر» امکان گشایش و فعال شدن جاده ابریشم بین روسیه و کشورهای اروپایی فراهم گردید.

این وضعیت و به خصوص روابط متقابل مردم آذربایجان در شهرهای بزرگ تجاری، سبب پیشرفت همه جانبه آنها شد که از آن جمله شرایط مساعدی را برای وحدت زبانی توده مردم آذربایجان ایجاد کرد. به همین خاطر هم ویژگیهای شیوه محلی زبان آذربایجانی گسترش نیافت و هم شرایط تاریخی - اجتماعی برای رواج زبان محاوره ای به وجود نیامد و زبان آذربایجانی به لهجه های محاوره ای مختلف تقسیم نگردید. از این نقطه نظر، استفاده وسیع از زبان شفاهی و مکتوب آذربایجانی به عنوان «زبان رسمی کشور» در دربار صفویه زمینه ای برای تقسیم و انفکاک زبان آذربایجان به لهجه های مختلف محلی فراهم نکرد. بلکه بر عکس، در راستای عمومی شدن تکامل یافت. به همین دلیل به خصوص در زبان ادبی این دوره و در سیستم مکتوب آن خصوصیت های ماهیتی زبان گفتاری نیز پدیدار نشده است. تفاوت های موجود در

از اواسط قرن ۱۵م کشمکشهای مستمر دولتهای آذربایجان از قبیل آق قویونلوها، قرقویونلوها، شیروانشاهان و غیره تاثیر منفی بر تکامل و رشد فرهنگی، سیاسی و اقتصادی آذربایجان گذاشت. این وضعیت به نارضایتی توده مردم دامن می زد؛ حتی در شهرها به نارضایتی تجار و هنرمندان نیز می افزود، عدم وجود یک حکومت واحد و کشمکشهای موجود بین دولتهای محلی روابط فرهنگی و اقتصادی شهرها را بیش از حد محدود می کرد. این وضعیت شرایط مناسبی را برای هجوم حکومت های همسایه مهیا می نمود. به همین خاطر در آذربایجان فکر تشکیل یک حکومت واحد نیرو گرفت.

از این نظر در نتیجه مبارزات متوالی، تشکیل حکومت صفویه به عنوان یک دولت واحد بزرگ و قدرتمند برای آذربایجان یک حادثه ای مهم تاریخی تلقی می گردید.

همانطور که می دانید از سال ۱۴۹۹م (۹۲۰ ه. ق) به بعد بر اثر مبارزات متوالی، یک فرمانده جوان بنام «اسماعیل» حاکمیت را در آذربایجان ایران به دست گرفته و پس از تشکیل یک اردوی بزرگ و حمله به شیروان و شکست شیروانشاهان، آنجا را نیز به زیر سلطه خود درآورد. پیش از آن به جنگ با حکومت های همچون آق قویونلوها و دیگر حکومت های محلی آذربایجان پرداخت و در تبریز دست به تشکیل حکومت واحد صفویه زده و پادشاهی واحد را اعلام نمود. از همین زمان با فرماندهی شاه اسماعیل، قدرت حکومت صفویه روز به روز افزایش یافت. او نه تنها حکومت واحدی برای اراضی آذربایجان تشکیل داد، بلکه قسمت اعظم اراضی (فلات) ایران، بغداد، و دیار بکر و بخشی از اراضی آسیای صغیر را نیز تحت فرمان خود درآورده، بدین ترتیب، محدوده بزرگی را که از شرق به ازبکستان و از غرب به بخشی از اراضی ترکیه ختم می شد، به زیر سلطه حکومت صفوی درآورد. شاه اسماعیل برای شکل گیری همه جانبه دولت واحد به یکسری تدابیر و اقدامات داخلی از قبیل، تشکیل پول واحد، وسائل اندازه گیری واحد، امکانات استفاده بهتر از زمین و گسترش تجارت و مسئله مالیات واحد دست زد که در

و درباری کاملاً مشهود است. لازم به ذکر است که این کلمات و اصطلاحات بعد از قرن ۱۶ م. نیز در میان آثار فارسی بکار رفته و در حال حاضر بخشی از آنها جزو ذخایر زبان ادبی معاصر فارسی گردیده است. کلمات و اصطلاحات زیر از این قبیل‌اند:

توپ، توپچی، قشون، تفنگ، تفنگچی، بیدق، ایل، اوبه، آلاچیق، اجاق، آقا، اتاق، ایلخی، ایلخیچی، طوق، باروت، ایلباشی، اردوباشی، سوباشی، اوچوباشی، یوزباشی، ساقدیش، سولدوش، توی، یاغی، یاق، یراق، یتاق، قاب، قابچی...

صرفنظر از همه اینها، لازم به ذکر است که در این دوره زبان ترکی آذربایجانی به عنوان زبان رسمی حکومت گردید. این مسئله به منزله این است که این زبان به عنوان یگانه زبان رایج مملکت بود. مادام که در دربار و ادارات حکومت صفویه و در مبادلات مکتوب، زبان‌های فارسی و عربی نیز به همان میزان زبان ترکی آذربایجانی به کار می‌رفت، نمی‌توان سخن از استفاده کامل این زبان در این دوره زد. علاوه بر آن در نظر گرفتن این مسئله نیز ضروری است که استفاده از یک زبان به عنوان زبان رسمی حکومت به معنای این است که اساس تعلیم و تحصیل و فن تدریس به آن زبان است. چنانکه معلوم است در قرن ۱۶ م. زبان ترکی آذربایجانی به چنین موقعیتی نایل نیامده است. صرفنظر از همه اینها در این دوره، استفاده از زبان ترکی آذربایجانی به عنوان زبان نیمه رسمی دولتی، در تکامل تاریخی این زبان تأثیر مثبتی داشته است. در نتیجه همین مسئله است که در همین دوره به خصوص در دوره شاه اسماعیل ختایی، ابداعات تازه‌ای در اسلوب‌های مختلف زبان ادبی پدید آمده است.

زیرنویس:

این مقاله ترجمه بخشی از کتاب: «تاریخ زبان ادبی

آذربایجان، نوشته ع. دمیرچی‌زاده، جلد اول، چاپ باکو نشر

معارف ۱۹۷۹ می‌باشد.» (مترجم)

شیوه‌های نوشتاری، بیانگر ارتباط نزدیک سیستم نوشتاری و قابلیت‌های نوشتاری کاتبان و میزان سواد آنها با توجه به عوامل و علل عینی و ذهنی می‌باشد. اینگونه تفاوتها گاهی با ویژگی‌های دیگر اسلوب زبان نیز رابطه دارد.

از زمان تشکیل حکومت صفویه به رهبری شاه اسماعیل، (قرن ۱۶ م) موقعیت زبان آذربایجانی و دایره نفوذ آن رو به گسترش نهاد؛ و با استفاده‌ی آن در ادارات دولتی، دربار و بخش‌های نظامی، به عنوان زبان رسمی شناخته شد و در آن زمان بود که استفاده از زبان ترکی آذربایجانی همراه با زبان عربی که زبان دین اسلام بود و زبان فارسی که با بیان بدیع خود گسترش یافته بود رایج گردید. به همین خاطر در مدارس همراه با زبان فارسی و عربی، به زبان ترکی آذربایجانی نیز تعلیم و تدریس انجام می‌گرفت. آثاری که به زبان فارسی و عربی نوشته شده بودند، به ترکی ترجمه گردیدند و به غیر از آن آثاری به این زبان پدید آمدند که ماهیت تبلیغ و تعلیم دینی و برخی موضوعات علمی و تاریخی داشتند. در این دوره نوشتن آثار بدیع به زبان ترکی آذربایجانی شکل عمومی و فراگیر به خود گرفت و دایره حدود نوشتن به زبان‌های فارسی و عربی به تدریج محدود شد. می‌توان گفت که زبان ادبی و شفاهی آذربایجان، زبان معیار ادبی برای هنرمندان، تاجران شهری، مجالس و دربار و وسیله مانوس شدن توده مردم با فرهنگ خود گردید. با گسترش روزافزون زبان ادبی آذربایجانی و تبدیل آن به یک زبان رسمی، به تدریج شروع به تأثیرگذاری روی زبان‌های دیگر از جمله زبان‌های فارسی و عربی کرد. به همین خاطر در این دوره در میان آثاری که به این زبان‌ها نوشته شده‌اند ورود کلمات و اصطلاحات ترکی از قبیل، چریک، بیگلربیگی، چوپان‌بیگی، باغباشی، بایراملیق، قشون، اردوباشی و نیز اصطلاحات نظامی، عنوان‌ها و اسامی دولتی

فرقه دمکرات آذربایجان پروسه های منطقه ای و جهانی را مد نظر داشته، با بیش از نیم قرن تجربه فعالیت سیاسی و با درس عبرت گرفتن از ناکامی و پیروزی های گذشته مبارزه ملی مردم آذربایجان را جهت داده، فعالیت خود را در مقیاسی جدید ادامه می دهد.

پیشه وری

بانک مرکزی: شریک دزد و رفیق قافله دکتر محمد حسین یحیایی

دوره احمدی نژاد (بقول برخی از طرفدارانش، معجزه هزاره سوم و بقول خودش هاله نور و پاک ترین دولت تاریخ) همراه با سازمان برنامه بدون بررسی و ارائه دلیل و بطور ناگهانی منحل شد تا بخش مهمی از نظارت بر نظام پولی کشور از بین برود تا راه برای دزدی و چپاول مردم از سوی اینگونه موسسات مالی و اعتباری که هر روز بر تعدادشان افزوده می شد هموار گردد. در این دوره که میزان تورم رو به افزایش و از مرز 40 درصد گذشته بود، میلیون ها نفر از مردم سپرده های خود را در این موسسات گذارند تا بخشی از هزینه های زندگی خود را با سود های دریافتی تامین کنند.

با انتخاب روحانی در سال 92 و گزینش تیم اقتصادی از افراد بانک دار (ولی اله سیف بانک دار پیشین و رئیس بانک مرکزی کنونی) و مشاورین به شدت طرفدار لیبرالیسم اقتصادی، بار دیگر فعالیت شورای پول و اعتبار از سر گرفته شد، در این شورا وزرای دارایی و بازرگانی همراه با دو وزیر به انتخاب هیئت وزیران، روسای اتاق های بازرگانی، صنایع و معادن و تعاون، سازمان مدیریت و نمایندگانی از کمیسیون های اقتصادی، برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شرکت دارند و ریاست شورا را رئیس بانک مرکزی بعهده دارد، یکی از اهداف مهم تیم اقتصادی روحانی پائین کشیدن میزان تورم به هر قیمتی بود که میزان آن تا اندازه چشمگیری نزول کرد ولی رکود گسترده را به همراه خود آورد که هم اکنون هم ادامه دارد. این در حالی است که میزان نقدینگی همچنان رو به افزایش و حجم آن به 1300 هزار میلیارد تومان رسیده است که نشانگر کسری گسترده بودجه و افزایش هزینه های جاری در کشور است. ادامه رکود و پایداری آن در اقتصاد و تولید از یک سو و کاهش ساخت و ساز در بازار مسکن و تحریم ها از سوی دیگر مردم رابه سوی موسسات اعتباری سوق داد تا با سپرده گذاری در این موسسات با بهره های جاذب که گاهی تا 28 درصد می رسید و در شرایط کنونی با محاسبه میزان تورم بسیار فریبنده بود از آن سود ببرند و همزمان بخشی از نیاز های مالی و معیشتی خود را جبران کنند. این روند زمینه را برای رشد قارچ گونه این موسسات فراهم کرد و تیم اقتصادی دولت هم بصورت پنهان از آن حمایت می کرد، زیرا پول های کلانی از دست مردم خارج می شد و در این مراکز اعتباری که گاهی همکاری نزدیکی با بانک های خصوصی داشتند جمع می شد، بنابراین نمی توان گفت که مقامات بانک مرکزی و یا تیم اقتصادی دولت از این روند و خطرات بعدی آن در رابطه با مال باختگی مردم بی اطلاع بودند. هرچند آمار دقیقی در دست نیست و بانک

تمرکز قدرت و استبداد در یکجا که خارج از نظارت و پرسشگری مردم باشد، زمینه و بستر ساز فساد در همه حوزه های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی جامعه می شود، در این میان استبداد مذهبی هم با استفاده ابزاری از باور های مردم ساده دل و زود باور آن را به سرعت گسترش می دهد (جمهوری اسلامی از حیث فساد دولتی در رتبه 144 جهان قرار دارد) تا از یک سو پایه های خود را که همواره رو به زوال و سستی است، با نشان دادن توان و اقتدار و کاربرد زور و خشونت در ساماندهی چالش های اجتماعی و اقتصادی نشان دهد و به رخ بکشد و از سوی دیگر به تصویب حساب های درونی با حذف و جذب نیرو های وفادار و فرصت طلب، و تقسیم غنائم در بین خودی ها بپردازد تا پایگاه اقتصادی و اجتماعی خود را تقویت و محکم سازد. رژیم جمهوری اسلامی از سال های نخستین خود در این راستا عمل کرده، برخی نهاد ها را در راستای منافع و پایداری خود ساماندهی کرده، برخی را بی محتوا و برخی دیگر را از بین برده است. بانک مرکزی و نهاد های وابسته به آن از جمله موسساتی بود که به بهانه اسلامی کردن اقتصاد و نظام بانکی دستخوش تغییرات شد ولی با دریافت و درک ناتوانی اقتصاد اسلامی و نظام بانکی وابسته به آن، بار دیگر به ساختار پیشین خود بازگشت، ولی استقلال خود را از دست داد و ابزاری در دست دولت اسلامی شد تا زمینه های نشر اسکناس مورد نیاز آن را بدون پشتوانه تولیدی و ارزی فراهم آورد و ارزش پول ملی را تا جایی کاهش دهد که از بی ارزش ترین پول ها در جهان شود. (در ردیف 3 از پول های بی ارزش) بانک مرکزی مسئول پولی کشور از نشر تا حفظ ارزش آن است و همزمان تنظیم کننده نظام پولی و ناظر بر عملکرد بانک ها و موسسات اعتباری و مالی را بعهده دارد، در نتیجه هرگونه بی نظمی در نظام پولی و مالی، فعالیت های بانکی و بنگاه های اعتباری از تعاونی گرفته تا شرکت های لیزینگ و صندوق های قرض الحسنه و صرافی ها با مجوز و بی مجوز با مسئولیت بانک مرکزی پیش می رود و این بانک در مقابل مالباختگان سپرده گذار در این موسسات مسئولیت دارد.

شورای پول و اعتبار از ارگان های مهم و عالی ترین مرجع در نظام بانکی است که حجم اعتبارات و رسیدگی به قوانین پولی و بانکی را همزمان با اظهار نظر در مسائل بانکی، پولی و اعتباری پیش می برد. این شورا بر اساس بند 2 از ماده 16 قانون پولی و بانکی کشور مصوب در سال 1351 خورشیدی تشکیل شده و بعد از انقلاب هم با اندکی تغییرات بکار خود ادامه داده است. این شورا در

به جمع آوری سپرده از سپرده گذاران پرداختند، این تعاونی ها اغلب اجازه فعالیت خود را از اداره تعاونی استان ها و یا وزارت تعاونی دریافت کرده به سرعت وارد بازار پولی و بانکی شدند و در این مدت هزاران میلیارد تومان جمع آوری کردند، این تعاونی ها اغلب از نظارت معاف هستند در این میان شرکت های لیزینگ و صرافی ها هم داستان دیگری دارند.

بانک مرکزی و سیاست گذاران اقتصادی برای فرار از خشم سپرده گذاران به سیاست ادغام اینگونه موسسات اعتباری پرداختند تا مردم مالباخته را سر درگم کنند و با تغییر نام راه فرار خود و دزدان را هموار سازند، مانند موسسه اعتباری کاسپین که فرشتگان، الزهرا مشهد، حسنات اصفهان، دامداران و کشاورزان کرمانشاه، بدر توس مشهد، پیوند، امیر جلین گرگان، عام کشاورزان مازندران و... مالباختگان در مراجعه به این موسسات با آدرس کاسپین روبرو می شوند و در مراجعه به دفاتر کاسپین برای دریافت سپرده های خود با جواب منفی با وعده و وعید های گمراه کننده روبرو می شوند. محمد رضا پور ابراهیمی نماینده مجلس و رئیس کمیسیون اقتصادی می گوید: بیش از 25 درصد از منابع مالی کشور در اختیار بازار های غیر متشکل پولی است، یعنی 25 درصد از حجم نقدینگی که با محاسبه 1300 هزار میلیارد تومان نقدینگی به بیش از 325 هزار میلیارد تومان می رسد. در مجموع 70 درصد از کل نقدینگی کشور در دست 5 درصد از خودی ها قرار دارد (فریبرز رئیس دانا اقتصاد دان)، همراه با این روند تخریبی در اقتصاد نمایشی کشور که زمینه دزدی و گسترش فساد مالی را فراهم می آورد، تعداد زیادی از بانک ها نه تنها در بحران بلکه در شرایط ورشکستگی و نابودی قرار دارند، هم اکنون معوقه بانک ها به بیش از 100 هزار میلیارد تومان می رسد، آنها برای برون رفت از بحران به شیوه تهاژت مطالبات بانکی سر می زنند، بگونه ای که در این فرایند تسهیلات جدید برای پرداخت بدهی های پیشین خود پیدا می کنند.

آنچه مسلم است مردم و سپرده گذاران اعتمادی به بانک مرکزی ندارند و به شدت از نظام اقتصادی، فساد گسترده و دزدی های کلان عصبانی و سرخورده اند (بر اساس گزارش گلوب در سال 2017 ایران با 50 درصد جمعیت عصبانی مقام نخست را در جهان دارد) در این میان گفتار رئیس بانک مرکزی هم بر عصبانیت و خشم مالباختگان می افزاید، ولی اله سیف در گفتگو با خبرگزاری « مهر » می گوید: در سال 96، موضوع فعالیت های غیر مجاز در بازار پول خاتمه می یابد، اما باید توجه داشت، مبالغی که به سپرده گذاران در گذشته پرداخت شده یا در آینده، پرداخت خواهد شد به معنی تسویه حساب نیست، بلکه این مبلغ به صورت علی الحساب است، به این معنا که بانک مرکزی با کمک مرجع قضایی هر میزان دارایی

مرکزی هم آن را منتشر نمی کند ولی بنظر می رسد که تعداد سپرده گذاران در این موسسات به میلیون ها تن می رسد که صد ها هزار نفر از آنان در شمار مالباختگان هستند.

بانک مرکزی ماه ها است با سپرده گذاران و مالباختگان بازی می کند، گاهی خود را بی اطلاع از چرخش پول در اینگونه موسسات نشان می دهد و گاهی هم با دلسوزی و دلداری وعده سر خرمن می دهد و در شرایطی هم به مردم خشمگین و به تنگ آمده می گوید، حالا که خربوزه خوردید، پای لغزش هم بنشینید! عباس کمره ای مدیر کل نظارت بر بانک ها در برنامه « تیتز امشب » که از تلویزیون جمهوری پخش می شود، می گوید: صندوق ضمانت از سپرده ها وجود دارد ولی قادر به پرداخت این همه پول نیست، برخی از موسسات اعتباری مانند فرشتگان (فرشتگان فعالیت خود را با مجوز بانک مرکزی شروع کرده و میزان سپرده های خود را تا 8 هزار میلیارد تومان بالا برده و بر اساس گفته های عباس جعفری دولت آبادی دادستان تهران هم اکنون کمتر از 4 هزار میلیارد دارایی دارد) و آرمان با هزاران میلیارد ورشکست شده اند و احمد خاتمی یزدی کارشناس بانکی در همین برنامه، آب پاکی را بر دستان مالباختگان می ریزد و می گوید: بانک مرکزی باز پرداخت سپرده های مردم را تضمین نمی کند و وظیفه ای هم در این راستا ندارد، این شامل همه بانک ها از دولتی و خصوصی است، پولی که بانک ها در نزد بانک مرکزی تودیع می کنند، 10 درصد از سپرده ها است و در شرایط اضطراری این مبلغ را در اختیار بانک ها قرار می دهد. هرچند هیئت انتظامی در بانک مرکزی وجود دارد و شورای پول و اعتبار نظارت بر عملکرد بانک ها را در پرداخت وام و اعتبار به عهده دارد، ولی این هیئت قدرت اجرایی ندارد، تنها بانک مرکزی ابزار تشویقی دارد و با استفاده از خطوط اعتباری برخی از بانک ها را از ورشکستگی نجات می دهد. بانک مرکزی با فرار به جلو و شانه خالی کردن از مسئولیت می گوید: هزاران صندوق قرض الحسنه مجوز خود را از نیروی انتظامی گرفته و خارج از اراده بانک مرکزی عمل می کنند، در این میان هزاران صندوق تعاونی هم مجوز خود را از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی دریافت کرده، آنها صورت مالی و تعداد اعضای هیئت مدیره خود را هم به بانک مرکزی گزارش نمی دهند. بر اساس قانون تعاون، تعاونی های اعتباری، صنفی، کارگری و کارمندی با اجازه و صلاحدید شورای پول و اعتبار شکل می گیرند، اعضا در آنها سپرده گذاری می کنند تا از تسهیلات آنها استفاده کنند، افراد غیر عضو حق سپرده گذاری و استفاده از تسهیلات را ندارند، ای روند در دوران احمدی نژاد دستخوش تغییر شد و تعاونی های آزاد شکل گرفت و بصورت گسترده در مناطق مختلف کشور شعبه باز کرده،

حقوق چه کسانی دفاع می کند. در این میان رژیم هم از خشم مردم و گسترش آن نگران است، محمد رضا تابش، عضو ناظر مجلس در شورای پول و اعتبار نسبت به تبدیل اعتراضات مردم مال باخته و سپرده گذار در موسسات اعتباری هشدار می دهد و می گوید که این اعتراضات به بحران امنیتی تبدیل شده و باید شورای امنیت ملی مداخله کند. در چند روز گذشته تظاهرات سپرده گذاران مال باخته رو به گسترش و همچنان ادامه دارد و از سوی مردم هم که از دزدی و فساد به ستوه آمده اند، مورد حمایت قرار می گیرد ...

هایی که از محل سپرده های مردم تهیه شده، چه به نام تعاونی، چه به نام موسسات، مدیران و منصوب آنها، شناسایی کرده و به صاحبان اصلی حق باز می گرداند. این گفتار نشان می دهد که امیدی به پرداخت این سپرده ها در آینده نزدیک نیست و با گذشت زمان و خستگی از مراجعات مکرر که گاهی با خشونت نیرو های انتظامی همراه است، به فراموشی سپرده خواهد شد، بنابراین جایگاه بانک مرکزی بیشتر از گذشته روشن می شود که کجا ایستاده و از حق و

بیانیه انجمن حمایت از حقوق کودکان درباره قتل آتنا اصلانی

کودکامان شاهد باشیم. بی تردید توجه نهاد دادگستری و قوه قضاییه امری است مورد پذیرش و در دست اقدام، اما نیاز به اراده ای صدچندان دارد.

معطل ماندن لایحه حمایت از کودکان و نوجوانان در مجلس، همچنین اجرای ضعیف قانون حمایت از کودکان و نوجوانان مصوب سال ۱۳۸۱، همگی مسبب وقوع چنین حوادثی می باشند، وقت آن است که رسانه ها و مسئولین برای حساس سازی جامعه نسبت به موارد مزبور وارد عمل شوند.

از آنجایی که حقوق کودکان به دلایل روشن مورد حمایت ویژه ای قوانین داخلی و قواعد بین الملل است، جنایت علیه آتنا اصلانی ۷ساله، نقض آشکار و دردناک حقوق کودک محسوب و محکوم نمودن آن نیز بی توجه به چرایی آن مفید به فایده نخواهد افتاد.

انجمن حمایت از حقوق کودکان ضمن تقاضای رسیدگی قانونمند و همه جانبه نسبت به ابعاد مختلف پرونده مذکور، توجه به راهکارهای پیش گیرانه و افزایش آگاهی عموم را خواست نهادهای مدنی از دستگاه های اجرایی دانسته و در این خصوص آماده ارائه هرگونه همکاری می باشد.

انجمن حمایت از حقوق کودکان

بیست و دوم تیرماه یکهزار و سیصد و نود و شش

معطل ماندن لایحه حمایت از کودکان و نوجوانان در مجلس، همچنین اجرای ضعیف قانون حمایت از کودکان و نوجوانان مصوب سال ۱۳۸۱، همگی مسبب وقوع چنین حوادثی می باشند، وقت آن است که رسانه ها و مسئولین برای حساس سازی جامعه نسبت به موارد مزبور وارد عمل شوند.

انجمن حمایت از حقوق کودکان با انتشار بیانیه ای در مورد قتل آتنا اصلانی نوشت: از آنجایی که حقوق کودکان به دلایل روشن مورد حمایت ویژه ای قوانین داخلی و قواعد بین الملل است، جنایت علیه آتنا اصلانی ۷ساله، نقض آشکار و دردناک حقوق کودک محسوب و محکوم نمودن آن نیز بی توجه به چرایی آن مفید به فایده نخواهد افتاد.

در متن بیانیه انجمن حمایت از حقوق کودکان در مورد قتل دلخراش آتنا اصلانی آمده است:

انتشار خبر قتل آتنا اصلانی کودک ۷ ساله ی پارس آبادی، پس از گذشت ۲۰ روز از زمان گم شدن وی، احساسات عموم را جریحه دار نمود و تلنگری هرچند پرتکرار بر افکار عمومی بود تا نسبت به بازشناسی نقش محیط و اجتماع در چرایی تحقق چنین جنایت های دردناکی تعمیق بیشتری داشته باشد.

این کودک معصوم بیش و پیش از آنکه قربانی اندیشه و رفتار غیرانسانی یک مجرم سابقه دار شود، قربانی ناآگاهی هایی شده است که اجتماع در رفع آنها آنگونه که شایسته باشد همت نگمارده، قطعاً اجتماع نیز دربرگیرنده تمامی نهادها از اصلی ترین آنکه خانواده است تا دیگر نهادها خواهد بود.

انجمن حمایت از حقوق کودکان به واقع امیدوار است که با آموزش مستمر خانواده ها به ویژه کودکان، آگاهی های رفتاری را افزایش داده تا متعاقب مسوولیت پذیری اجتماعی همگان، محیطی امن تر را برای به روان درمانی مجرمان جرایم منافی عفت و جرایم علیه حیات،

مدینه کلگون

بو گۆزله

نه لازیم گۆزله ترجمان گولوم
باخسان ترجمانسیز دینیر بو گۆزله
عمور یولوموزدا هنی زامان – زامان
سؤنمز اولدوزلارا دؤنمز بو گۆزله
گنتسن یوخو بیلمز راحتلیق بیلمه ز
سن گئدن یوللاردان بیر آن چکیلمه ز
ناراحات قلبیمه راحتلیق گلمه ز
سؤنه ر اولدوزلار تک سؤنه ر بو گۆزله
انشیتسه م حسرتین سونو ینتیشدی
طالعین سنوینمه ک آنی ینتیشدی
انشیتسه م او ووصال گونو ینتیشدی
یولوندا ته زه دن یانار بو گۆزله
این چشمها
گلم ، برای این چشمها مترجم لازم نیست
نگاه کن بدون مترجم سخن می گویند این چشمها
در راه عمرمان هر زمان
به ستاره ها مبدل نمی شود این چشمها
اگر بروی خواب و آسایش به خود نمی بیند
از سر راهی که تو رفتی کنار نمی رود
بر دل ناراحتم آسایش نمی آید
خاموش می شود مثل ستاره ها این چشمها
اگر بشنوم که حسرت به آخر رسید
لحظات شادی بخش دلم رسید
اگر بشنوم روز وصال رسید
در راهت دوباره روشن می شوند این چشمها

تارینل اومید

سنی خلقین نوزو دوغوب.
سنین فکرین اقدینسه
بیزی دوغوب.

«یاددان بیزه آنا اولماز»،
«دایه‌ل رین» یوخدور ینری.
اؤز یوردونا آنا دندین،
اؤز خلقینا آنا دندین،
سید جعفر پیشه وری!
ظلمت قورخوب چکدی کؤچون،
گونشدن نور داشیدین سن.
یاشامادین اوزون اوچون،
خلقین اوچون یاشادین سن.
آزادلیغا چاغیراردین
آزادلیغا هر ملتی.
زامان اؤزو وئردی سنه
بو قورورو، بو هونری،
سید جعفر پیشه وری.
هر جمله نی، هر یازینی
دؤنه- دؤنه اویره نیریکی.
سن توتدوغون یول- یولوموز،
سنینله بیر یول گندیریکی.
دوشمنلرین بیغین- بیغین،
یارپاقلار تک خزان اولدو.
سنین زیروه ن اوجالیغین
«۲۱- ی آذر» اولدو.
آپاریریق گله جه یه
قلبیمیزده بو سحری،
سید جعفر پیشوری!